ZATVORENI DOBROVOLJNI CESTARSKI MIROVINSKI FOND

Godišnje izvješće za 2021. godinu

Sadržaj

	Stranica
Izvješće neovisnog revizora	1
Odgovornost za financijska izvješća	6
Izvješće poslovodstva za 2021. godinu	7
Izvještaj o financijskom položaju	13
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	14
Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)	15
Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda	16
Izvještaj o posebnim pokazateljima fonda	17
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza fonda	18
Bilješke uz financijske izvještaje	19

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela fonda Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj fonda Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond („Fond“) na dan 31. prosinca 2021. i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 104/17 i 98/20) („zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru Društva za upravljanje Fondom od 14. travnja 2022. godine.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.;
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.;
- Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda) za godinu tada završenu;
- Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda za godinu tada završenu;
- Izvještaj o posebnim pokazateljima fonda za godinu tada završenu;
- Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza fonda na dan 31. prosinca 2021.; i
- Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
Fer vrijednost financijske imovine Vidjeti bilješku 6 uz financijska izvješća pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti i bilješku 8 pod nazivom Udjeli UCITS fondova, bilješku 3 pod nazivom Značajne računovodstvene politike te bilješku 22 pod nazivom Fer vrijednost financijskih instrumenata za daljnje informacije. Na dan 31. prosinca 2021. godine, Fond ima iskazanu financijsku imovinu koja se odnosi na ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire u iznosu od 19,1 milijuna kuna te udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom u iznosu od 4 milijuna kuna koja se mjeri po fer vrijednosti. Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira i udjela u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom pravilno utvrđena.	Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje financijske imovine. Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenom politikom vrednovanja imovine Fonda. Dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dionice i obveznice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2021. s javno objavljenim tržišnim cijenama. Udjeli UCITS fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadnog UCITS fonda važećoj za dan vrednovanja, koje smo provjerili s cijenama javno objavljenim od strane društva za upravljanje ili na službenim financijsko-informacijskim servisima. Za vrijednosne papire koji nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda. Pregledali smo korištenu metodu procjene i ključne pretpostavke korištene u procjenama (tržišne podatke koji su bili podloga izračuna vrijednosti) te matematičku točnost procjena. Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih prilikom utvrđivanja fer vrijednosti i matematičku točnost izračuna fer vrijednosti.

Izvještavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće poslovodstva

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima; te
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 18. svibnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva za upravljanje Fondom s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 25. lipnja 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 5 godine.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Marija Mihaljević.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
15. travnja 2022.

Tamara Maćašović
Član Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14, 29/18, 115/18). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnih mirovinskih fondova (Narodne novine 104/17, 98/20) ("zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj"), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Odobreno od strane Uprave Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, u ime Zatvorenog dobrovoljnog cestarskog mirovinskog fonda:

Petar Vlaić	Nataša Ivanović	Senka Fekeža Klemen
Predsjednik Uprave	Članica Uprave	Članica Uprave

ERSTE d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB

Zagreb, 15. travnja 2022. godine

Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja tijekom 2021. godine

Očekivan rast hrvatskog gospodarstva u 2021. je, prema prognozama HNB-a, iznosio 10,8%. Osim inozemne potražnje na rast BDP-a je utjecala i osobna potrošnja i rast raspoloživog dohotka čemu je pridonio i oporavak turizma u kojem je u 2021. zabilježeno 72,1% više noćenja nego u 2020. ali i dalje 23,1% manje nego u 2019. što indicira mogućnost dodatnog pozitivnog utjecaja turizma na BDP u narednim godinama. Pad stope nezaposlenosti s 9,5% u prosincu 2020. na 7,4% u prosincu 2021., uz rast prosječne neto plaće na godišnjoj razini od 6,8% u studenom 2021., su pozitivno utjecali na povjerenje potrošača tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2021. iznosio 12,1% dok je rast industrijske proizvodnje iznosio 6,7%, dijelom i uslijed već spomenute povećane inozemne potražnje. Navedeno poboljšanje makroekonomskog okruženja se odrazilo i na rast CROBEX-a koji je 2021. završio s pozitivnim prinosom od 19,6%.

Poboljšanje makroekonomskih pokazatelja je, unatoč još uvijek prisutnom proračunskom deficitu koji se u 2021. očekuje na razinama 4,5% BDP-a, dovelo do pada udjela javnog duga u BDP-u s 87,3% krajem 2020. na 82,4% do kraja rujna 2021. Očekivani rast gospodarstva od 4,1% u 2022. uz proračunski deficit manji od 3% bi trebao smanjiti udio javnog duga u BDP-u u 2022. a nastavak rasta BDP-a i smanjenje deficita bi trebali utjecati na smanjenje ovog udjela i u idućim godinama. Prinosi na hrvatske državne obveznice, nakon što su u 2020. smanjeni na povijesno niske razine uslijed ekspanzivnih mjera monetarne politike, su u 2021. blago povećani i to unatoč poboljšanim makroekonomskim pokazateljima te približavanju Republike Hrvatske eurozoni. Primjerice, prinos na hrvatsku desetogodišnju obveznicu je u 2021. porastao s 0,56% na 1,21% s obzirom na očekivanja investitora o povećanoj inflaciji u narednom razdoblju koja će zahtijevati postupno ukidanje mjera monetarne ekspanzije od strane centralnih banaka. Time je fond bio izložen kamatnom riziku u svom obvezničkom portfelju.

Rast BDP-a, izuzetno visoka likvidnost financijskih tržišta te pozitivna očekivanja investitora oporavku gospodarstva u narednim godinama su doveli do rasta glavnine svjetskih dioničkih indeksa. S&P500 je u 2021. porastao za 26,89%, NASDAQ 21,39%, DAX 15,79%, CAC40 28,11% a NIKKEI225 4,91%. Oporavku ekonomije, kako na razvijenim tržištima tako i na tržištima u razvoju, su i dalje pridonosile poticajne fiskalne i monetarne mjere usmjerene prema izbjegavanju recesije te zadržavanju stope nezaposlenosti na prihvatljivim razinama. Rastu cijena dionica je pogodovao i oporavak poslovanja većine kompanija nakon prilagođavanja poslovanja pandemijskim uvjetima. S druge strane, povećana inflacija na kraju 2021. i očekivanja o podizanju kamatnih stopa i budućem ograničavanju likvidnosti od strane centralnih banaka, su tijekom 2021. doveli do postupnog rasta prinosa na dugoročne obveznice. Prinos na njemačku desetogodišnju obveznicu je u 2021. porastao s -0,57% na -0,18% dok je prinos na američku desetogodišnju obveznicu u 2021. porastao s 0,91% na 1,51%.

Problemi u lancima opskrbe na svjetskoj razini, za koje se očekuje da bi se mogli protegnuti i u 2022., te ograničenja u proizvodnji poluvodiča su negativno utjecali na svjetsku proizvodnju i isporuku roba krajem 2021., dok je potražnja za robama na svjetskoj razini značajno povećana. Osim procikličke monetarne i fiskalne politike na potražnju je značajno utjecala i akumulirana štednja građana na osnovu izostanka potražnje u pandemijsko vrijeme.

Pritisci na rast inflacije, primjetni u proteklih nekoliko mjeseci u razvijenim gospodarstvima, bi se mogli nastaviti i u 2022. Rast cijena energije (nafta, plin, električne energija) i sirovina koji ima utjecaja na proizvođačke cijene (PPI su dosegli dvoznamenkaste razine) bi mogao dodatno utjecati na rast potrošačkih cijena za krajnje korisnike u 2022. Utjecaj na rast cijena u 2022. može proizići i iz rasta cijena poljoprivrednih proizvoda na koje su negativno utjecale vremenske neprilike u državama koje su veliki proizvođači pojedine kulture.

Nastanak i povijest

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond (dalje: "Fond" ili "Cestarski") je 17. travnja 2008. godine osnovalo društvo Erste DMD d.o.o. za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom ("Društvo") na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koje je izdala Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ("HANFA"). Fond je počeo sa radom prvom uplatom od strane pokrovitelja Fonda Nezavisnog cestarskog sindikata dana 30. prosinca 2008. godine.

Pokrovitelji Fonda

Na dan 31. prosinca 2020. godine pokrovitelji Fonda su: Nezavisni cestarski sindikat, sa sjedištem u Zagrebu, Širolina 4 (dalje u tekstu: Sindikat), Hrvatske ceste d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Vončinina 3 (dalje u tekstu: HC), Bina – Istra upravljanje i održavanje d.o.o. za upravljanje i održavanje autoceste, sa sjedištem u Lupoglavu, Zrinšćak 57 (dalje u tekstu: BINA) i EGIS ROAD OPERATION CROATIA d.o.o. za usluge u cestovnom prometu, sa sjedištem u Zagrebu, Martićeva 47 (dalje u tekstu: EGIS). Fond je namijenjen svim članovima Sindikata i osobama u radnom odnosu u HC-u, BINA-i ili EGIS-u, a članstvo je dobrovoljno. Pokrovitelji će poticati dobrovoljnu mirovinsku štednju svojih članova odnosno zaposlenika, na način da će Sindikat za članove Fonda koju su članovi Sindikata, a HC, BINA i EGIS za članove Fonda koju su kod njih u radnom odnosu, uplaćivati doprinose u Fond.

Visina doprinosa svakog Pokrovitelja definirat će se posebnom odlukom svakog Pokrovitelja, koju će svaki Pokrovitelj dostaviti Društvu u roku od osam dana od dana donošenja. U slučaju kad je Član Fonda istodobno i član Sindikata i zaposlenik ili HC-a ili BINA-e ili EGIS-a, Sindikat, HC, BINA i EGIS vršiti će posebne uplate. Prestankom članstva u Sindikatu odnosno radnog odnosa u HC-u, BINA-i ili EGIS-u prestaje obveza Pokrovitelja na djelomičnu uplatu dobrovoljne mirovinske štednje.

Radi ostvarivanja dugoročnog cilja Fonda, prilikom ulaganja imovine Fonda uvažavaju se sljedeća načela:

- sigurnosti, razboritosti i opreza,
- smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja,
- održavanja odgovarajuće likvidnosti i solventnosti, te
- zabrane sukoba interesa.

Osnovne djelatnosti

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond predstavlja zasebnu imovinu bez pravne osobnosti, i osnovan je radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova Fonda, uplatama doprinosa Pokrovitelja Fonda i ulaganja tih sredstava sa ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Fond je u vlasništvu svojih članova čija se pojedinačna vlasnička prava određuju s obzirom na iznos sredstava na njihovom računu.

Društvo će najmanje jednom godišnje, putem svoje mrežne stranice, članovima Fonda učiniti dostupnim potvrdu koja će sadržavati podatke sukladno Zakonu i propisima, a to su, osim imena i prezimena člana i naziva fonda te naziva i sjedišta mirovinskog društva, broj udjela na osobnom računu člana, njegovu cijenu, vrijednost imovine koja se nalazi na osobnom računu člana kao i sve datume, iznose uplata i isplata obračunate ulazne i izlazne naknade te broj dodijeljenih udjela na osobni račun člana u odgovarajućem razdoblju. Ujedno, potvrda mora sadržavati i kratku informaciju o stanju mirovinskog društva i fonda, datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe mirovinskog društva.

Društvo za upravljanje Fondom

Sukladno statutu Fonda i u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18) ("Zakon"), Fondom upravlja Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo"). Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim miroviskim fondovima je 1. prosinca 2014. godine pripojilo društvo Erste DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i promijenilo naziv u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Društvo jamči i odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela u Fondu djelovanjem suprotnim Zakonu i Statutu Fonda. Sukladno Zakonu, Društvo Fondu zaračunava naknadu za upravljanje koja se obračunava dnevno na ukupnu imovinu Fonda, umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja. Imovina Fonda vodi se odvojeno od imovine Društva.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo treba odabrati depozitara kome će povjeriti čuvanje sredstava Fonda. Depozitar Fonda je OTP banka Hrvatska d.d., Ulica Domovinskog rata 61, Split ("depozitar"). Depozitar procjenjuje vrijednost imovine Fonda u skladu sa zakonom i mjerodavnim propisima. Sukladno odredbi Statuta Fonda, tijekom 2021. godine depozitar zaračunava naknadu u visini od 0,022% do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020% na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (2020. godine: 0,022%).

Uprava i Nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Društva čine:

Nadzorni odbor

Krešimir Gunjača	Predsjednik Nadzornog odbora	od 14. ožujka 2019. godine
Christoph Wolf	Zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora	od 08. listopada 2021. godine
Zdenko Matak	Član	od 14. ožujka 2019. godine
Marko Markić	Član	do 02. lipnja 2021. godine
Heinz Bednar	Član	od 13. lipnja 2016. godine
Branimir Britvić	Član	od 25. srpnja 2019. godine
Danijel Nestić	Član	od 01. kolovoza 2019. godine
Gerhard Maier	Član	od 09. prosinca 2021. godine

Uprava

Petar Vlaić	Predsjednik
Nataša Ivanović	Članica
Senka Fekeža Klemen	Članica

Budući razvoj poduzetnikova poslovanja

Društvo za upravljanje će upravljati imovinom Fondova u svoje ime i u interesu članova Fonda. Cilj upravljanja Fondom je povećanje vrijednosti imovine ulaganjem sredstava u skladu sa zakonom i pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza. Pri upravljanju posebna se pažnja pridaje održavanju odgovarajuće razine likvidnosti, zabrani sukoba interesa i smanjenju rizika raspršenošću ulaganja.

Financijski instrumenti i povezani rizici

Ulaganje u Fond pretpostavlja preuzimanje određenih rizika od strane članova Fonda. Općenito, rizik je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan. Rizici povezani s ulaganjima Fonda variraju ovisno o financijskim instrumentima u koje Fond ulaže, budući da svako ulaganje neizostavno nosi svoj specifični skup različitih rizika, kao što su tržišni, kreditni i drugi oblici rizika. Najznačajnije vrste rizika povezanih s financijskim instrumentima u koje Fond ulaže su rizik likvidnosti, kreditni rizik i rizik namire i plaćanja, te tržišni rizici: rizik promjene kamatnih stopa, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira, i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nedostatka sredstava potrebnih za podmirivanje obveza i rezultanta je neusklađenosti rokova dospijeća potraživanja i obveza. Kvalitetnim upravljanjem ročnosti plasmana novčanih sredstava potrebno je osigurati pokrivanje nadolazećih obveza i uspostaviti razinu likvidnosti koja može ispuniti očekivane i neočekivane potrebe za novčanim sredstvima.

Kreditni rizik nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Fondova po investicijama i s njima povezanim naknadama i kamatama, te prilikom trgovanja vrijednosnim papirima neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku sukladno ugovoru, odnosno predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja obveze prema pojedinom Fondu. Kreditni rizik ovisi o kreditnoj sposobnosti izdavatelja vrijednosnih papira.

Rizik namire se pojavljuje kod trgovanja financijskim instrumentima, a ovisi o kreditnoj sposobnosti suprotne strane u trgovanju prilikom namire.

Tržišni rizici predstavljaju potencijalne učinke koje vanjski utjecaji imaju na vrijednost imovine Fondova i uzrokuju ih promjene cijena, volatilnosti i korelacija vrijednosnih papira, odnosno kretanja na financijskim tržištima. Upravljanje tržišnim rizicima je dio ukupne strategije upravljanja imovinom Fondova i kao takav u sebi sadrži kamatni rizik, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Kamatni rizik je sastavni dio tržišnog rizika i pokazuje osjetljivost financijskih instrumenata u portfeljima Fondova na promjene kamatnih stopa. Ovo je osnovni rizik pri ulaganju u dužničke vrijednosne papire.

Kamatni rizik u poslovanju Fondova može se dvojako promatrati kroz strukturnu izloženost ukupne imovine pojedinog Fonda riziku promjena kamatnih stopa preko svojih pozicija u kamatno osjetljivim instrumentima na valutnom, novčanom te tržištu obveznica (fixed income). Cilj upravljanja kamatnim rizikom je postizanje optimalne strukture portfelja s obzirom na predviđena kretanja kamatnih stopa za pojedine vrste vrijednosnih papira.

Valutni rizik ili rizik promjene tečaja pokazuje osjetljivost vrijednosti imovine Fondova na fluktuacije tečajeva stranih valuta, a nastaje prilikom ulaganja u financijske instrumente denominirane u valutama različitim od valute obračunske jedinice. U svrhu zaštite od rizika eventualnih nepovoljnih međuvalutarnih kretanja potrebno je kontrolirati i pratiti otvorenost ukupne devizne pozicije, otvorenost u svakoj pojedinoj valuti, kao i kretanje tečaja domaće u odnosu na ostale svjetske valute.

Rizik promjene cijene vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog pada vrijednosti vrijednosnih papira u portfeljima Fondova (portfelj vlasničkih vrijednosnih papira, portfelj dužničkih vrijednosnih papira, portfelj udjela u fondovima).

Rizik likvidnosti vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog smanjene utrživosti pojedinog vrijednosnog papira ili dijela portfelja vrijednosnih papira u portfeljima Fondova.

Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

Ciljevi i politike Fonda u upravljanju financijskim rizicima te izloženost Fonda tim rizicima detaljno su opisani u bilješci 21 u ovim financijskim izvještajima.

Poduzete mjere i aktivnosti u svrhu provođenja investicijske politike i donošenje investicijskih odluka u odnosu na tržišna, gospodarska i makroekonomska kretanja te aktivnosti poduzete u svrhu upravljanja izloženošću prema značajnim rizicima

Prilikom određivanja strategije ulaganja te donošenja investicijskih odluka Društvo je u cilju ostvarivanja dugoročnih ciljeva Fonda pokušalo osigurati prihvatljivu razinu rizika za očekivani prinos. Obzirom na umjereno konzervativnu strategiju ulaganja Fonda, investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u instrumente s fiksnim prinosom, a manjim dijelom ulaganjem u vlasničke vrijednosne papire, udjele investicijskih fondova te depozite i ostale instrumente tržišta novca uz aktivno upravljanje valutnom izloženosti.

Fond je na kraju godine najveći dio imovine imao uložen u domaće obveznice od čega 48,59% u državne obveznice, a 2,35% u korporativne obveznice, 44,13% imovine Fond je imao uložen u vlasničke vrijednosne papire dok je izloženost instrumentima tržišta novca iznosila 4,93%.

Obzirom na makroekonomska kretanja te djelomično smirivanje situacije s COVID-19 virusom uslijed sve raširenije primjene cjepiva, Fond se tokom godine aktivnije prilagođavao situaciji. Na razini godine dodatno je smanjena izloženost hrvatskim državnim obveznicama. Obzirom na oporavak ekonomije te rast stopa inflacije, došlo je do rasta prinosa na obveznice te je stoga Fond smanjivao duraciju obvezničkog portfelja. Kamatni rizik time je smanjen. U dioničkom dijelu portfelja prilagođena je regionalna izloženost, povećana je izloženost američkom dioničkom tržištu te hrvatskom i slovenskom dioničkom tržištu (kroz selektivne prodaje/kupnje pojedinih pozicija) koja su značajno porasla i time pozitivno doprinijela prinosu. Također, Fond je tokom godine zadržao visoku razinu izloženosti instrumentima tržišta novca kako bi mogao adekvatno reagirati na eventualne distorzije na tržištima, obzirom da je uslijed situacije s novim sojevima COVID-19 virusa značajno porasla volatilnost.

Navedenim strategijama te investicijskim odlukama Fond je u prethodnom razdoblju ostvario prinos od 10,72%.

Pokazatelj ukupnih troškova

Sukladno Pravilniku o troškovima koji se mogu plaćati iz imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda te načinu i sadržaju izračuna pokazatelja ukupnih troškova dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 124/2019) Društvo je u ime Fonda dužno ovaj pokazatelj objaviti minimalno u sklopu revidiranih godišnjih izvještaja mirovinskog fonda. Za 2021. godinu on iznosi 1,3865% (za 2020. godinu: 1,4324%).

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Nije primjenjivo na Fond.

Otkup vlastitih dionica

Nije primjenjivo na Fond.

Podružnice poduzetnika

Nije primjenjivo na Fond.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o financijskom položaju
Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2020.	31.12.2021.
Imovina fonda				
Novčana sredstva	5	1	1.204.525	1.293.973
Depoziti kod kreditnih institucija		2	-	-
Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnih papira		3	-	-
Prenosivi vrijednosni papiri (Σ AOP5+AOP9)		4	**17.756.555**	**22.550.241**
- koji se vrednuju po fer vrijednosti (AOP6 do AOP8)	6	5	14.325.206	19.125.147
a) kojima se trguje na uređenom tržištu		6	14.260.036	19.125.147
b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu		7	-	-
c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		8	65.170	-
- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	7	9	3.431.349	3.425.094
Instrumenti tržišta novca		10	-	-
Udjeli UCITS fondova	8	11	3.490.293	4.046.429
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		12	-	-
Udjeli alternativnih investicijskih fondova		13	-	-
Izvedeni financijski instrumenti	9	14	10.265	1.481
Ostala financijska imovina		15	-	-
Ostala imovina	10	16	-	121.991
UKUPNA IMOVINA (AOP1+AOP2+AOP3+AOP4+(Σ od AOP10 do AOP16)		17	**22.461.638**	**28.014.115**
Izvanbilančna evidencija aktiva	14	18	5.921.925	1.318.811
Obveze fonda		19		
Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		20	-	-
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti		21	1.955	-
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		22	-	-
Obveze prema mirovinskom društvu	11	23	22.221	27.809
Obveze prema depozitaru	12	24	407	463
Obveze imateljima udjela		25	-	-
Ostale obveze fonda		26	11.895	12.627
Ukupno obveze fonda (ΣAOP20 do AOP26)		27	**36.478**	**40.899**
Neto imovina fonda (AOP17-AOP27)	13	28	**22.425.160**	**27.973.216**
Broj izdanih udjela		29	101.497,5932	114.348,6473
Cijena udjela fonda (AOP28/AOP29)		30	**220,9428**	**244,6309**
Obveze fonda prema izvorima imovine		31		
Novčani primici (AOP33+AOP34+AOP35)		32	**22.999.250**	**26.957.421**
Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana		33	20.937.141	24.483.735
Novčani primici s osnove promjene članstva		34	25.721	25.721
Novčani primici po osnovi državnih poticaja		35	2.036.388	2.447.965
Novčani izdaci (AOP37+AOP38+AOP39)		36	**-4.491.287**	**-5.401.818**
Novčani izdaci s osnova isplata mirovina		37	-2.026.974	-2.317.067
Novčani izdaci s osnove promjene članstva		38	-2.378.786	-2.937.298
Novčani izdaci zbog smrti člana		39	-85.527	-147.453
Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		40	265.089	2.708.172
Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		41	3.053.653	3.318.742
Rezerve fer vrijednosti (AOP43+AOP44)		42	598.455	390.699
- fer vrijednost financijske imovine		43	598.455	390.699
- učinkoviti dio računovodstvena zaštite		44		
UKUPNO OBVEZE PREMA IZVORIMA IMOVINE (AOP32+AOP36+(Σod AOP40 do AOP42))		45	**22.425.160**	**27.973.216**
Izvanbilančna evidencija pasiva	14	46	5.921.925	1.318.811

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2020.	31.12.2021.
Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata (ΣAOP48 - AOP49)	15	47	**182.235**	**268.446**
Realizirani dobici od financijskih instrumenata		48	412.050	288.829
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		49	229.815	20.383
Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti I gubita (AOP51+AOP52)		50	**-61.160**	**2.322.220**
Neto nerealizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	16	51	-84.604	2.338.963
Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		52	23.444	-16.743
Ostali prihodi (Σ od AOP54 do AOP58)		53	**981.558**	**1.015.472**
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	17	54	241.089	238.308
Pozitivne tečajne razlike		55	621.945	532.080
Prihod od dividendi	18	56	118.524	245.084
Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		57	-	-
Ostali prihodi		58	-	-
Ostali financijski rashodi (Σ od AOP60 do AOP63)		59	**557.367**	**553.595**
Rashodi od kamata		60	-	-
Negativne tečajne razlike		61	557.367	553.595
Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		62	-	-
Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		63	-	-
Ostali rashodi (Σ od AOP65 do AOP69)		64	**280.177**	**344.371**
Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	19	65	235.073	298.460
Naknada depozitaru		66	4.310	5.013
Transakcijski troškovi		67	18.187	18.312
Umanjenje ostale imovine		68	-	-
Ostali dozvoljeni troškovi fonda		69	22.607	22.586
Dobit ili gubitak (AOP47+AOP50+AOP53-AOP59-AOP64)		70	**265.089**	**2.708.172**
Ostala sveobuhvatna dobit (AOP72 + AOP73 + AOP76)		71	**-330.167**	**-207.756**
Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		72	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri (AOP74 + AOP75)		73	*-330.167*	*-207.756*
- nerealizirani dobici/gubici		74	-330.167	-207.756
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		75	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio) (AOP77 + AOP78)		76	-	-
- dobici/gubici		77	-	-
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		78	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP70+AOP71)		79	**-65.078**	**2.500.416**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)
Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	AOP	31.12.2020.	31.12.2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od ΣAOP113 do AOP132)	**112**	**-2.654.637**	**-2.958.164**
Dobit ili gubitak	113	265.089	2.708.172
Dobici/gubici od ulaganja u financijske instrumente	114	-187.138	-2.573.063
Neto rezultat od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	115	-	-
Prihodi od kamata	116	-241.089	-238.308
Rashodi od kamata	117	-	-
Prihodi od dividendi	118	-118.524	-245.084
Ispravak vrijednosti potraživanja i sl. otpisi	119	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u prenosive vrijednosne papire	120	-2.126.598	-3.298.827
Povećanje/smanjenje ulaganja u instrumente tržišta novca	121	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u udjele investicijskih fondova	122	-1.035.572	300.136
Povećanje/smanjenje ulaganja u izvedene financijske instrumente	123	-10.655	50.521
Primici od kamata	124	241.048	210.777
Izdaci od kamata	125	-	-
Primici od dividendi	126	118.524	242.363
Povećanje/smanjenje ostale financijske imovine	127	-	-
Povećanje/smanjenje ostale imovine	128	458.618	-119.271
Povećanje/smanjenje obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	129	-	-
Povećanje/smanjenje financijskih obveza	130	-382	-1.955
Povećanje/smanjenje obveza prema mirovinskom društvu i depozitaru	131	3.304	5.645
Povećanje/smanjenje ostalih obveza iz poslovnih aktivnosti	132	-21.262	730
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od ΣAOP134 do AOP141)	133	**3.602.175**	**3.047.641**
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	134	3.625.065	3.546.594
Primici s osnove promjene članstva	135	-	-
Primici s osnove državnih poticaja	136	397.524	411.577
Izdaci s osnova isplata mirovina	137	-185.385	-290.093
Izdaci s osnove promjene članstva	138	-213.190	-558.511
Izdaci s osnove smrti člana	139	-21.839	-61.926
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	140	-	-
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	141	-	-
Neto smanjenje/povećanje novčanih sredstava (AOP112+AOP133)	143	**947.538**	**89.477**
Novac na početku razdoblja	143	**256.957**	**1.204.495**
Novac na kraju razdoblja (AOP142+AOP143)	144	**1.204.495**	**1.293.972**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda
Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

POZICIJA	AOP	31.12.2020.	31.12.2021.
Dobit ili gubitak	145	265.089	2.708.172
Ostala sveobuhvatna dobit	146	-330.167	-207.756
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (ΣAOP145 + AOP146)	147	**-65.078**	**2.500.416**
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	148	3.625.065	3.546.594
Primici s osnove promjene članstva	149	-	-
Primici s osnove državnih poticaja	150	397.524	411.577
Izdaci s osnova isplata mirovina	151	-185.385	-290.093
Izdaci s osnove promjene članstva	152	-213.190	-558.511
Izdaci zbog smrti člana	153	-21.839	-61.926
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda (ΣAOP148 do AOP153)	154	**3.602.175**	**3.047.641**
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda (AOP147 + AOP154)	155	**3.537.097**	**5.548.057**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o posebnim pokazateljima fonda
Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Neto imovina fonda	27.973.216	22.425.160	18.888.062	14.079.081	11.370.354
Broj udjela fonda	114.348,6473	101.497,5932	84.564,1264	71.433,7440	57.475,1959
Cijena udjela fonda	244,6309	220,9428	223,3579	197,0929	197,8306
	31.12.2021.	**31.12.2020.**	**31.12.2019.**	**31.12.2018.**	**31.12.2017.**
Prinos fonda	10,7214%	-1,0813%	13,3262%	-0,3729%	6,0269%
Pokazatelj ukupnih troškova	1,3865%	1,4324%	1,4301%	1,3653%	1,3636%

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju	Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK DD	31,7539%	0,1073%
Baader Bank	17,7237%	0,0500%
J.P. Morgan Chase Bank	14,8657%	0,0500%

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza fonda
Na dan 31. prosinca 2021. godine

(svi iznosi izraženi su u kunama)

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2020.	% NAV	31.12.2021.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	17.825.764	79,49%	23.175.777	82,85%
	…… od toga tehnikama procjene	5.215.758	23,26%	10.405.592	37,20%
	Financijske obveze	1.955	0,01%	-	-
	…… od toga tehnikama procjene	-	-	-	-
Amortizirani trošak	Financijska imovina	4.635.874	20,67%	4.838.299	17,30%
	Financijske obveze	-	-	-	-
Ostale metode	Ostala imovina	-	-	-	-
	Ostale obveze	34.523	0,15%	40.899	0,15%

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

1. Fond koji je predmet izvještavanja

Zatvoreni dobrovoljni cestarski mirovinski fond (u nastavku „Fond“ ili „Cestarski“) je 17. travnja 2008. godine osnovalo društvo ERSTE DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima ("Društvo") na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja . Nakon izmjene zakonske regulative koja se odnosi na upravljanje mirovinskim fondovima, Društvo je 01. prosinca 2014. godine pripojeno društvu Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom koje tad i mijenja ime u Erste d.o.o. društvu za upravljanje obveznim i doborovoljnim mirovinskim fondovima. Fond je počeo sa radom prvom uplatom od strane pokrovitelja Fonda Nezavisnog cestarskog sindikata dana 30. prosinca 2008. godine. Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku: HANFA). Do 1. siječnja 2006 godine nadzor nad Fondom obavljala je Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (u nastavku: HAGENA). Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 29/18, 115/18) („Zakon“).

Na dan 31. prosinca 2018. godine pokrovitelji Fonda su: Nezavisni cestarski sindikat, sa sjedištem u Zagrebu, Širolina 4 (dalje u tekstu: Sindikat), Hrvatske ceste d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Vončinina 3 (dalje u tekstu: HC), Bina – Istra upravljanje i održavanje d.o.o. za upravljanje i održavanje autoceste, sa sjedištem u Lupoglavu, Zrinšćak 57 (dalje u tekstu: BINA) i EGIS ROAD OPERATION CROATIA d.o.o. za usluge u cestovnom prometu, sa sjedištem u Zagrebu, Martićeva 47 (dalje u tekstu: EGIS). Fond je namijenjen svim članovima Sindikata i osobama u radnom odnosu u HC-u, BINA-i ili EGIS-u, a članstvo je dobrovoljno. Pokrovitelji će poticati dobrovoljnu mirovinsku štednju svojih članova odnosno zaposlenika, na način da će Sindikat za članove Fonda koju su članovi Sindikata, a HC, BINA i EGIS za članove Fonda koju su kod njih u radnom odnosu, uplaćivati doprinose u Fond.

2. Osnova za sastavljanje

Osnove računovodstva

Poslovne knjige Fonda vode se u kunama (HRK) sukladno hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi koje se pridržavaju fondovi u Hrvatskoj. Fond je dodatno reguliran Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i vezanim pravilnicima.

Osnova pripreme financijskih izvješća

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.
Računovodstveni propisi važeći u Republici Hrvatskoj počivaju na odredbama važećeg Zakona o računovodstvu (ZoR). Sukladno članku 5. ZoR-a Fond spada u kategoriju velikih poduzetnika. Ovi poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) te njihovih dopuna, a prethodno usvojenih u Europskoj Uniji i interpretiranih ili izmijenjenih od strane regulatora – Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA, Agencija). Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima dužno je pripremiti financijske izvještaje fondova u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 29/18, 115/18) i Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 104/17, 98/20).

2. Osnova za sastavljanje (nastavak)

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji mirovinskog fonda pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (Narodne novine 104/17, 98/20) (''zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj'').

Utjecaj Covid-19 pandemije na poslovanje Fonda

Unatoč i dalje prisutnim negativnim utjecajima pandemije na svjetsku ekonomiju u 2021. godini je primjetno poboljšanje poslovnog okruženja u odnosu na prethodnu godinu. Unatoč novim varijantama virusa (delta, omikron,……), još uvijek prisutnim pandemijskim ograničenjima (lock-down), problemima u lancima opskrbe uzrokovanim virusom te prisutnim ograničenjima u transportu osoba i roba primjetna je prilagodba kompanija na pandemijske uvjete poslovanja te pretežit oporavak razine prihoda i profitabilnosti. Rast svjetskog gospodarstva, pozitivno poslovanje kompanija i pozitivna očekivanja za iduće godine su doveli do rasta većine važnijih svjetskih dioničkih indeksa.

Stabilizaciji svjetskog gospodarstva pomogle su i daljnje mjere pomoći od strane vlada i centralnih banaka u najvećim svjetskim gospodarstvima. Vrlo visoka likvidnost financijskog sustava, iako je pomogla stabilizaciji gospodarstva, je imala utjecaj na povećanu potražnju roba što je u kombinaciji sa ograničenjima u lancima opskrbe dovelo do povećane inflacije i posljedičnog rasta kamatnih stopa odnosno pada cijena obveznica.

Fond tijekom 2021. godine nije značajnije mijenjao investicijsku strategiju.

Fond je u svakom trenutku u portfeljima imao odgovarajuću razinu likvidnosti te je nesmetano izvršavao sve obveze prema članovima.

Funkcionalna valuta

Financijska izvješća Fonda pripremljena su u kunama (HRK), što je funkcionalna valuta objavljivanja Fonda, osim ako nije drugačije navedeno. Službeni tečaj kune koji je objavila Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2021. godine u odnosu na druge značajne valute, bio je kako slijedi:

Valute	31. prosinca 2020. godine	31. prosinca 2021. godine
1 EUR	7,536898	7,517174
1 GBP	8,353910	8,958615
1 USD	6,139039	6,643548

Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje odluka, procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose u financijskim izvješćima.

Procjene Uprave koje su imale utjecaj na iznose u financijskim izvješćima odnose se na procjene vrijednosti financijskih instrumenata.

Neizvjesnost procjenjivanja

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Sukladno tome, računovodstvene procjene zahtijevaju korištenje pretpostavki, a te procjene se koriste u pripremi financijskih izvješća i promijenit će se ako nastanu novi događaji, za koje je stečeno iskustvo uslijed novih informacija i promjene okoline. Stvarni rezultati mogu se promijeniti kao posljedica procjena.

3. Značajne računovodstvene politike

Novac

Novac je stalno raspoloživo sredstvo na transakcijskim računima kod banaka, koji se odmah i u svakom trenutku, bez ikakvih zapreka i gubitaka, može koristiti kao sredstvo plaćanja. Iskazuje se po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi naplate ugovornih novčanih tokova, a ti novčani tokovi predstavljaju isključivo glavnicu i kamatu i (ii) nisu određeni po fer vrijednost u računu dobiti i gubitka. Računi u bankama koji glase na inozemna sredstva plaćanja iskazuju se u hrvatskim valutnim jedinicama primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan izvještavanja. Tečajne razlike (pozitivne ili negativne), nastale primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na stranu valutu, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – vrste ulaganja

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosne papire, udjele u investicijskim fondovima te izvedenice sukladno zakonskim ograničenjima. Fond može ulagati u sljedeće financijske instrumente:

Prenosivi vrijednosni papiri

Prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala kao što su dionice, obveznice i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Da bi se neki vrijednosni papir smatrao prenosivim, mora zadovoljavati sljedeće uvjete:

- potencijalni gubitak koji mirovinski fond može pretrpjeti u odnosu na držanje tih instrumenata je ograničen na iznos koji je za njih plaćen
- za njih su dostupne prikladne informacije u obliku redovitih, točnih i cjelovitih informacija o vrijednosnom papiru
- slobodno su prenosivi
- njihovo stjecanje je u skladu s načelima, strategijom i ciljevima ulaganja mirovinskog fonda
- rizici prenosivih vrijednosnih papira prikladno su obuhvaćeni sustavom upravljanja rizicima mirovinskog fonda.

U izuzetnim situacijama, fond može ulagati u prenosive vrijednosne papire koji u trenutku njihova stjecanja nisu uvršteni na uređeno tržište ako:

a) uvjeti izdanja uključuju obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana izdanja ili

b) je nadležno tijelo izdavatelja donijelo odluku o uvrštenju izdanih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca na uređeno tržište, koja je objavljena na mrežnim stranicama izdavatelja, a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana takve objave.

Ovakvi vrijednosni papiri iskazuju se u imovini Fonda kao prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri - nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)

Udjeli u investicijskim fondovima

Udjeli u investicijske fondove evidentiraju se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje novčanih tokova prodajom imovine i vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Na isti način klasificiraju se i mjere i udjeli u alternativnim investicijskim fondovima.

Početno priznavanje provodi se kako je opisano za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje vodi se po fer vrijednosti udjela u investicijskom fondu čija cijena kotira na priznatim burzama ili koju objavljuje društvo za upravljanje investicijskim fondom, što znači da je fer vrijednost iznos po kojem se taj udjel može prodati na tržištu ili po kojem će društvo za upravljanje investicijskim fondom otkupiti taj udjel.

Izvedenice

Financijske izvedenice su oni financijski instrumenti koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:

1) temeljnu imovinu financijske izvedenice čini najmanje jedno od sljedećeg: prenosivi vrijednosni papiri ili instrumenti tržišta novca sa karakteristikama propisanim Zakonom i drugim primjenjivim propisima, uključujući i financijske instrumente koji imaju jednu ili nekoliko karakteristika te imovine, kamatne stope, devizni tečajevi ili valute i financijski indeksi; vrijednost izvedenica mijenja se prema promjeni vrijednosti temeljne imovine.

2) OTC izvedenice uz uvjete iz točke 1) koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom i drugim primjenjivim propisima.

Financijske izvedenice ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje u temeljnu imovinu izvedenice, te se podmiruju na neki budući datum. Ulaganje u tu vrstu imovine dozvoljeno je isključivo u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda ili efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda.

Financijske izvedenice se evidentiraju u izvanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu financijskog instrumenta, a vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Povećanje/smanjenje fer vrijednosti financijskih izvedenica evidentira se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Iskazuju se kao financijska imovina ukoliko je fer vrijednost pozitivna te financijska obveza ukoliko je ta vrijednost negativna. Financijske izvedenice vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane uzima fer vrijednost od prethodnog radnog dana.

Primjeri financijskih izvedenica su kamatni swapovi, FX swapovi, budućnosnice (futures), opcije i ostali terminski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose.

FX swap ugovori

FX swap ugovor je kombinacija dviju istovremeno zaključenih transakcija. Jedna od njih je spot transakcija (tzv. FX transakcija) dok je druga terminska (tzv. Forward). To zapravo znači da je riječ o razmjeni određenog iznosa valuta danas, da bi se isti iznosi valuta povratno razmijenili u nekom budućem roku na određeni datum. FX swap ugovor se knjiži kao dvije zasebne transakcije: spot transakcija u bilanci kao obveza i potraživanje u punom iznosu, te forward ugovor u vanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu, dok se samo promjene u njegovoj fer vrijednosti prikazuju u bilanci.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – početno priznavanje

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine temelji se na poslovnom modelu Društva i obilježjima ugovorenog tijeka novca po pojedinačnom financijskom sredstvu.
Vrste poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom:

- poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (hold-to-collect) po kojem se financijskom imovinom upravlja radi ostvarenja novčanih tokova prikupljanjem ugovornih plaćanja tijekom vijeka trajanja instrumenta, a ne radi prodaje kako bi se realizirao profit. Cilj poslovnog modela subjekta može biti držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, čak i ako je financijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima, ali uz uvjet da su rijetke (čak i ako imaju znatnu vrijednosti) ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno (čak i ako su učestale).
- poslovni model čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine (hold-to-collect and sell) čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine radi svakodnevnih potreba upravljanja likvidnošću, ostvarivanja prinosa ili usklađivanja ročnosti financijske imovine i obveza.
- ostali poslovni model uključuje imovinu koja se ne drži u okviru poslovnog modela hold-to-collect niti hold to-collect and sell. U njemu se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, a financijskom imovinom se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine.

Financijska imovina koju stječe ili otpušta Fond iskazana u bilanci priznaju se ili se prestaje priznavati, ovisno o vrsti transakcije, na datum trgovanja. Kamate se počinju obračunavati tek od datuma podmirenja. Kod prestanka priznavanja financijske imovine Fond primjenjuje metodu ponderirane prosječne cijene za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka.
Početno mjerenje financijskih instrumenata iskazuje se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove, osim financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, gdje se transakcijski troškovi priznaju direktno kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje

Sva financijska imovina klasificira se na temelju definiranih poslovnih modela upravljanja tom imovinom radi stvaranja novčanih tokova te na osnovu obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima. Poslovni model ne ovisi o namjerama rukovodstva u pogledu pojedinačnog instrumenta nego se određuje na višoj razini objedinjavanja. Sva financijska imovina pod upravljanjem fonda može se klasificirati kao imovina koja se mjeri po:

- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- amortiziranom trošku

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje (nastavak)

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako njen cilj nije držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje nego isključivo radi trgovanja. Na ovaj način mjere se vlasnički instrumenti, financijske izvedenice te svi ostali financijski instrumenti koji se ne mjere na neki drugi način. Pri početnom priznavanju Fond može neopozivo odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju koja bi u protivnome nastala zbog mjerenja imovine ili obveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.
Nakon početnog priznavanja, gdje transakcijski troškovi terete rashode razdoblja, ova financijska imovina se obračunava i iskazuje po fer vrijednosti čija cijena službeno kotira na priznatim burzama, što znači da je fer vrijednost iznos koji bi trebalo primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti.
Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijske imovine po ovoj kategoriji mjerenja, promjene njene fer vrijednosti kao i tečajne razlike, evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i ostvareni.

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sačinjavaju dužnički instrumenti čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (to jest koji su prošli SPPI test). U rijetkim situacijama, na ovaj način se mogu mjeriti i vlasnički instrumenti ukoliko se ne drže radi trgovanja, ali je tada odluka o njihovom mjerenju neopoziva.

Naknadno mjerenje obavlja se po fer vrijednosti te se promjene fer vrijednosti dužničke financijske imovine priznaju izravno u kapitalu sve do prestanka njenog priznavanja, ali umanjene za iznos amortizacije kao da se ta imovina mjeri po amortiziranom trošku. Iznos amortizacije kao i kamate i tečajne razlike dužničkih instrumenta odmah se priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni rezultat se prenosi iz ostale sveobuhvatne dobiti u račun dobiti i gubitka.
Ukoliko se vlasnički instrumenti neopozivom odlukom mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit onda se svi efekti, uključujući i tečajne razlike, priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim dividendi koje se odmah priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni efekti se ne prenose u račun dobiti i gubitka. gubitak priznat u okviru obveze prema vlasnicima udjela amortizira se kroz ukupnu sveobuhvatnu dobit kroz preostali vijek instrumenta do dospijeća koristeći metodu efektivne kamatne stope.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje (naknadno mjerenje)

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

U ovu kategoriju mjerenja klasificira se financijska imovina koja je prošla SPPI test u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Premija ili diskont, uključujući inicijalne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se. Naknadno mjerenje vrši se po amortiziranom trošku ulaganja, uz korištenje efektivne kamatne stope. Dobivene vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka kao prihod/umanjenje prihoda od kamata.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona vrijednost tog instrumenta čija cijena službeno kotira na priznatim burzama. To znači da je fer vrijednost iznos po kojem se stavka imovine, odnosno obveza razmjenjuje u urednoj transakciji između tržišnih sudionika radi prodaje imovine, odnosno prijenosa obveze na datum mjerenja pod postojećim tržišnim uvjetima. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti.

Razine fer vrijednosti

Fond koristi slijedeće razine za utvrđivanje fer vrijednosti financijskih instrumenata:
Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu; Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno; Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Fond razmatra svaki financijski instrument zasebno kako bi odredilo da li financijski instrument kotira na aktivnom tržištu. Društvo definira kriterije za razgraničenje aktivnog i neaktivnog tržišta za pojedine klase financijske imovine Fonda na slijedeći način:

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Aktivno tržište

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, koji su uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u drugoj državi članici ili/i državi članici OECD-a, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima mogla utvrditi fer vrijednost najmanje 15 dana u tromjesečnom razdoblju.

Za ulaganja u izvedene financijske instrumente na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a (financijske instrumente iz važećeg Pravilnika o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda) aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Društvo je dužno najmanje jednom mjesečno, za prethodna tri mjeseca, procijeniti zadovoljavaju li prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca te izvedeni financijski instrumenti ove uvjete za postojanje aktivnog tržišta. Društvo će za prenosivi vrijednosni papir i instrument tržišta novca, koji je u trenutku procjene uvršten na uređenim tržištima u razdoblju kraćem od tri mjeseca, na odgovarajući način primijeniti ove odredbe proporcionalno razdoblju uvrštenja financijskog instrumenta.

Trgovinski dan koji se ne uzima u obzir za određivanje aktivnog tržišta je:

a) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 100.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, a čiji je izdavatelj ili za njih jamči Republika Hrvatska, čiji je izdavatelj jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj ili Hrvatska narodna banka,

b) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 50.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, a čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj,

c) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 5.000 HRK za prenosive vlasničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Neaktivno tržište

Odjel za nadzor i kontrolu rizika redovito razmatra pokazatelje aktivnosti tržišta, te smatra da osim neispunjenja gore navedenih kriterija za aktivno tržište u pokazatelje neaktivnog tržišta spadaju značajan pad volumena trgovinskih aktivnosti i značajne promjene cijena tijekom razdoblja, odnosno činjenica da tržišne cijene više nisu aktualne, iako navedeni čimbenici sami po sebi ne moraju nužno značiti da tržište više nije aktivno.

Uprava Društva može posebnom odlukom odrediti da za pojedini financijski instrument ne postoji aktivno tržište, na primjer ako promatrane tržišne transakcije po prosudbi Odjela za nadzor i kontrolu rizika nisu redovite, čak iako su cijene dostupne, ili ako jedine izvršene transakcije predstavljaju prisilne transakcije ili transakcije prodaje u nuždi.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Datum trgovanja

Propisani način kupnje i prodaje financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, odnosno na datum kad se Fond obvezao na kupnju financijske imovine. Obračun na datum trgovanja odnosi se na: (a) priznavanje sredstva koja treba primiti i obvezu platiti na datum trgovanja, (b) isknjižavanje sredstva koje je prodano i priznavanje potraživanja od kupca za naplatu na datum trgovanja. Općenito uzevši, kamate ne počinju teći obračunom na sredstvu i podudarnoj obvezi sve dok ne istekne utvrđeni datum podmirenja. Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi prenosivi vrijednosni papiri se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu danog prijedloga sudjelovanja u ponudi, ako postoji obveza uplate novčanih sredstava sukladno uvjetima javne ponude. Nakon što je ponuda prihvaćena te je primljena obavijest o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno aranžera ili depozitara, ovisno što je ranije, a prenosivom vrijednosnom papiru dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda. Prenosivi vrijednosni papiri u imovini mirovinskog fonda kod obveznih i dobrovoljnih ponuda za preuzimanje vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada više ne posjeduje ugovorna prava koja sadrži financijski instrument, što je uobičajeno nakon prodaje instrumenta ili njegovog dospijeća. Realizirani dobici i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena.

3. **Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

Investicijsko društvo i konsolidacija

Investicijsko društvo

Fond ima više nepovezanih ulagača i posjeduje višestruka ulaganja. Vlasnički udjeli u Fondu su u obliku udjela s ograničenom odgovornošću koji su klasificirani kao obveze u skladu s odredbama MSFI-ja 9. Smatra se da Fond zadovoljava definiciju investicijskog društva po MSFI-ju 10 obzirom da za to postoje sljedeći uvjeti:

1. Fond je pribavio sredstva u svrhu pružanja usluga profesionalnog upravljanja ulaganjima svojih ulagača
2. Poslovna namjena Fonda, koja je prenesena izravno ulagačima je ulaganje za kapitalnu aprecijaciju i prihode od ulaganja, i
3. Ulaganja se mjere i procjenjuju na osnovi fer vrijednosti.

Ovisna društva

Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima ovisna društva u sklopu svojih ulaganja. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti. Ovakav tretman dopušten je prema MSFI 10, „Konsolidacija", koji omogućuje fondovima da ne izrađuju konsolidirane financijske izvještaje već da se ulaganja koja se drže u njihovim portfeljima priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MSFI-jem 9 pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

Pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući subjekte poput partnerstva, nad kojim Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima značajan utjecaj, ali koje nije niti ovisno društvo, niti zajednički pothvat. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti, iako Fond može imati značajan utjecaj nad tim subjektima. Ovakav tretman dopušten je prema MRS-u 28, „Ulaganje u pridružena društva", koji omogućuje da se ulaganja koja se drže u portfeljima mirovinskih fondova priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MSFI-jem 9 i MSFI 13, pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Imovina Fonda i strategija ulaganja

Prema odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i propisima za ulaganja u inozemstvo, glavne vrste imovine u koje Fond može ulagati su sljedeće:

1. prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca:

a) koji su uvršteni ili se njima trguje na uređenom tržištu u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici i/ili državi članici Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) i

b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici i/ili državi članici OECD-a, koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost

2. nedavno izdane prenosive vrijednosne papire, pod sljedećim uvjetima:

a) prospekt izdanja uključuje obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje u službenu kotaciju burze ili na drugo uređeno tržište koje redovito posluje, priznato je i otvoreno za javnost

b) takvo ulaganje predviđeno je prospektom Fonda i

c) uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od izdanja, u protivnom će se prenosivi vrijednosni papiri smatrati neuvrštenima

3. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili udjela UCITS, odnosno otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u državi članici OECD-a,

4. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima

5. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a

6. izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima iz točke 1. ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta iz točke 1. (neuvrštene OTC izvedenice)

7. instrumente tržišta novca

8. novac na novčanom računu Fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja

9. druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 8. ovoga stavka.

10. Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, imovina fonda smije biti uložena:

a) u instrumente s dugoročnom perspektivom ulaganja, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP) ili organiziranim trgovinskim platformama (OTP)

b) u instrumente koje izdaje ili za koje jamči Europska investicijska banka u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja, europskih fondova za dugoročna ulaganja, europskih fondova za socijalno poduzetništvo i europskih fondova poduzetničkog kapitala.

Ulaganja iz prethodnog stavka točka 1. do 10. vršit će se sukladno odredbama i ograničenjima Zakona, članaka 156. do 165.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinu Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan vrednovanja. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto vrijednosti imovine Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Ostala imovina Fonda

Ostala imovina Fonda odnosi se na sve vrste potraživanja Fonda kao što su potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire, potraživanja za dividende, potraživanja s osnova prijenosa udjela i slično. Potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datum trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako ugovorom nije utvrđeno drugačije.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente, financijske obveze, obveze prema mirovinskom društvu, obveze prema depozitaru, obveze s osnove dozvoljenih troškova Fonda, obveze prema imateljima udjela i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Financijske obveze

Sve financijske obveze klasificiraju se kao obveze koje se naknadno mjere po amortiziranom trošku, osim onih financijskih obveza koji se mjere na neki drugi način kao što su financijske izvedenice koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente odnose se na kupnju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datumu trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako nije ugovorom utvrđeno drugačije.

Obveze prema mirovinskom društvu

Fond mirovinskom društvu koje njime upravlja plaća naknadu za upravljanje u visini od 1,2% od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja u imovinu za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2021. godine (31. prosinca 2020. godine: 1,2%). Naknada Društvu obračunava se i evidentira dnevno, a isplaćuje jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Obveze prema depozitaru

Naknada depozitaru, obračunava se u visini od 0,022% godišnje do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020% godišnje na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (31. prosinca 2020. godine: 0,022%). Fond obračunava naknadu dnevno, a istu isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Obveze fonda (nastavak)

Ostale obveze fonda

Ostale obveze fonda obuhvaćaju sve ostale obveze koje nisu spomenute u prethodnim kategorijama kao što su obveze za neizdane udjele, za troškove revizije, platnog prometa, transakcijske troškove i sve ostale troškove koji se mogu podmiriti iz imovine fonda.

Realizirani i nerealizirani dobici i gubici

Realizirani dobici i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena Nerealizirani dobici i gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz RDG priznaju se dnevno kao razlika između nabavne vrijednosti vrijednosnih papira i njihove fer vrijednosti, dok se nerealizirani dobici/gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka Fonda za sve instrumente koji nose kamatu po načelu obračunatih kamata koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju na *ex date*, a ako je on nepoznat, onda na datum utvrđivanja vlasništva.

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- naknada za upravljanje Fondom se obračunava dnevno na osnovi vrijednosti ukupne imovine Fonda, umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja te zaključno na dan 31. prosinca 2021. godine iznosi 1,2% i isplaćuje se Društvu jednom mjesečno, drugog radnog dana u mjesecu;
- naknada za izlaz iz mirovinskog fonda obračunava se i naplaćuje od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda i iznosi 2,5% u prve tri godine članstva, a nakon treće godine iznosi 1%. Naknada za izlaz naplaćuje se samo ako član Fonda prelazi u drugi fond pod upravljanjem drugog društva. Izlazna naknada se ne naplaćuje prilikom prijenosa sredstava člana Fonda u drugi dobrovoljni mirovinski fond kojim upravlja Društvo, kao ni prilikom prijenosa sredstava u mirovinsko osiguravajuće društvo radi isplate mirovina;
- depozitar obračunava i naplaćuje naknadu u iznosu od 0,022% godišnje do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020% godišnje na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja u financijske instrumente. Fond obračunava naknadu dbevno, a isplaćuje ju jednom mjesečno.
- Od 1. siječnja 2019. godine troškovi revizije naplaćuju se iz imovine fonda.

Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju sve troškove namire vrijednosnih papira, brokerskih provizija i troškova platnog prometa.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Članstvo u Fondu i novčani primici od članova Fonda

Članstvo u Fondu je dobrovoljno i članovi Sindikata odnosno osobe u radnom odnosu u HC-u, BINA-I ili EGIS-u nemaju obvezu učlaniti se u Fond. Članstvo u Fondu počinje sklapanjem ugovora o članstvu s mirovinskim društvom koje upravlja odabranim Fondom, pod uvjetom da je izvršena prva uplata u Fond. Član Fonda može biti istovremeno i član nekog drugog dobrovoljnog mirovinskog fonda, no prava na državna poticajna sredstva ostvaruje u samo jednom fondu.

Uplate na osobne račune i preneseni računi, knjiže se u korist osobnog računa na ime člana fonda. Sredstva na osobnom računu člana Fonda su njegova osobna imovina. Uplate na osobne račune i preneseni računi preračunavaju se u udjele svakodnevno u skladu s cijenom udjela na taj datum. Ako član Fonda prestane s uplatama na osobni račun u Fondu, on i dalje ostaje član toga Fonda.

Sredstva na osobnom računu člana Fonda ne mogu biti predmetom ovrhe ili osiguranja protiv člana Fonda, depozitara, mirovinskog društva ili pokrovitelja. Ta sredstva također ne mogu biti dio stečajne i/ili likvidacijske mase člana Fonda, depozitara, mirovinskog društva i/ili pokrovitelja.

Članovi Fonda, koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj ili su državljani Republike Hrvatske, ostvaruju pravo i na državna poticajna sredstva iz državnog proračuna na osnovi dokumentiranih podataka mirovinskog društva o prikupljenim uplatama na osobne račune članova Fonda u prethodnoj kalendarskoj godini. Pravo na državna poticajna sredstva ostvaruje se samo u jednom fondu. Pravo na ta sredstva ima i svaki član koji nije državljanin Republike Hrvatske, ali pod uvjetima propisanim Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Novčani izdaci s osnove članstva u Fondu

Prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (ostvarivanje prava na mirovinu) član Fonda može ostvariti najranije s navršenih 55 godina života, a član Fonda koji je s Društvom sklopio ugovor o članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu kojim upravlja Društvo do (uključivo) 31. prosinca 2018. na dan navršetka 50 godina života (osim ako se takav član Fonda izričito u pisanom obliku izjasni da želi ostvarivati prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja najranije s navršenih 55 godina života, onda na dan navršetka 55 godina života). Iznimno, pravo na mirovinu može se ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima definiranim u ugovoru, a sve sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Ako je član Fonda odabrao isplatu mirovine putem mirovinskog osiguravajućeg društva ili društva za životno osiguranje, njegovo članstvo u Fondu prestaje prijenosom sredstava u mirovinsko osiguravajuće društvo ili društvo za životno osiguranje po izboru člana.

Neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana fonda po ostvarivanju prava na mirovinu, član Fonda može odlučiti da isplatu mirovine u visini do najviše 100.000,00 kuna ostvaruje putem Društva, kao privremenu isplatu mirovine i to tako da, podnošenjem posebnog zahtjeva Društvu, tražiti da postane član Erste Plavi Protect dobrovoljnog mirovinskog fonda, kojim Društvo upravlja, a koje vrši isplatu mirovine putem tog Fonda, pri čemu se iz imovine tog fonda može vršiti samo privremena isplata mirovine, i to tako da je trajanje isplata ugovoreno na najmanje pet godina, isplate su periodične te se sredstva isplaćuju u protuvrijednosti unaprijed određenog broja udjela prema cijeni udjela na dan isplate, bez izlazne naknade.

Nakon stjecanja prava na mirovinu, Društvo može izvršiti isplatu dijela mirovine u obliku jednokratne isplate u visini od najviše 30% iznosa na računu člana Fonda, na temelju pisanog zahtjeva člana Fonda, i to jednokratno u punom iznosu. Isplata se vrši neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana Fonda, po ostvarivanju prava na mirovinu.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Novčani izdaci s osnove članstva u Fondu (nastavak)

Iznimno od prethodnog stavka, za Člana Fonda koji je s Društvom sklopio ugovor o članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu kojim upravlja Društvo do (uključivo) 31. prosinca 2018. Društvo može izvršiti isplatu dijela mirovine u obliku jednokratne isplate u visini od najviše 30% iznosa na računu člana Fonda, a može i u većem postotku, ali tada maksimalno do iznosa od 10.000,00 kuna, na temelju pisanog zahtjeva člana Fonda, i to jednokratno u punom iznosu. Isplata se vrši neovisno o vrijednosti imovine na osobnom računu člana Fonda, po ostvarivanju prava na mirovinu.

Također, ranijem Članu koji je ostvario pravo na mirovinu i na čijem je osobnom računu vrijednost imovine niža od 10.000,00 kuna, Društvo može isplatiti ukupno ostvarena sredstva. U tom slučaju Isplatu Društvo vrši na temelju pisanog zahtjeva tog Člana, u sadržaju koji određuje Društvo, i to jednokratno u punom iznosu bez izlazne naknade.

Ako nisu ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na mirovinu u skladu s gore navedenim odredbama, izlazak iz članstva moguć je samo uz uvjet istodobnog ulaska u članstvo u drugom Fondu. Prilikom promjene fonda sredstva sa računa člana u Fondu prenose se na osobni račun člana u novi fond. Ukoliko se sredstva prenose u fond pod upravljanjem drugog društva, ukupan iznos sredstava umanjuje se za izlaznu naknadu propisanu važećim Prospektom i Statutom Fonda. Prilikom uplate u novi fond iznos uplaćenih sredstava konvertira se u udjele prema vrijednosti udjela na dan uplate.

Strana sredstva plaćanja

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke važećim na dan bilance. Realizirani dobici i gubici od financijskih instrumenata pri preračunavanju iznosa iskazanih u stranim valutama korištenjem tečaja Hrvatske narodne banke uključuju se u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije „Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata“. Dobit ili gubitak od tečajnih razlika nastalih po financijskim instrumentima koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije „Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“. Pozitivne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali prihodi“, dok su negativne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali financijski rashodi“ unutar Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Neto vrijednost imovine po obračunskoj jedinici

Neto vrijednost imovine po obračunskoj jedinici izračunava se tako da se neto imovina iskazana u bilanci podijeli brojem obračunskih jedinica izdanih na kraju godine.

Porez na dobit

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima mirovinski fond ne smatra se poduzetnikom. Kao takav nije obvezan podnositi niti prijavu poreza na dobit, niti plaćati poreze.

4. Računovodstveni standardi

Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Slijedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2021. godine, usvojeni su u EU ali nisu imali značajnih utjecaja na Fond:

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 objavljeni 28. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine.
- Reforma referentnih kamatnih stopa (IBOR-a) – 2. faza, Dodaci MSFI-ju 9, MRS-u 39, MSFI-ju 7, MSFI-ju 4 i MSFI-ju 16 (objavljeni 27. kolovoza 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine). Dodaci obuhvaćeni 2. fazom odnose se na pitanja koja proizlaze iz provedbe reformi, uključujući zamjenu jedne referentne vrijednosti alternativnom vrijednošću. Dodaci obuhvaćaju sljedeća područja:

- Iskazivanje promjena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koje su nastale kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primjenjuje mjerenje po amortiziranom trošku, dodaci od subjekata zahtijevaju da, kao praktično rješenje, promjenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koja je nastala kao rezultat reforme IBOR-a iskažu ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smjernice iz stavka B5.4.5 MSFI-ja 9. Na temelju navedenog, ne priznaje se neposredni dobitak ili gubitak. Ovo praktično rješenje odnosi se samo na takvu promjenu i samo u mjeri u kojoj je to potrebno kao izravna posljedica reforme IBOR-a, a nova osnova u ekonomskom smislu odgovara prethodnoj osnovi. Osiguravatelji koji primjenjuju privremeno izuzeće prema MSFI-ju 9 također moraju primijeniti isto praktično rješenje. Izmijenjen je i MSFI 16 koji od najmoprimaca sada zahtijeva da koriste slično praktično rješenje kod iskazivanja izmjena najma zbog kojih dolazi do promjene osnove za određivanje budućih plaćanja najma kao rezultat reforme IBOR-a. Datum završetka primjene olakšica iz 1. faze koje se odnose na komponente rizika koje nisu ugovorom utvrđene u odnosima zaštite: Dodaci 2. faze zahtijevaju od subjekta da u budućnosti prestane primjenjivati olakšice iz 1. faze na komponentu rizika koja nije ugovorom utvrđena u trenutku kada dođe do promjena u komponenti rizika koja nije ugovorom utvrđena ili kada se odnos zaštite završi, ovisno o tome koji datum nastupi ranije. U dodacima 1. faze nije naveden datum završetka primjene olakšica za komponente rizika.
- Dodatna privremena izuzeća od primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite: Dodacima 2. faze uvodi se nekoliko dodatnih privremenih oslobođenja od obveze primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite iz MRS-a 39 i MSFI-ja 9 na odnose zaštite na koje je izravno utjecala reforma IBOR-a.
- Dodatne objave predviđene MSFI-jem 7 koje se odnose na reformu IBOR-a: Dodaci zahtijevaju objavu: (i) načina na koji subjekt upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, tijeka prelaska i rizika koji proizlaze iz navedenog prelaska; (ii) kvantitativnih informacija o derivativnim i nederivativnim instrumentima koje tek očekuje prelazak na navedene stope, razvrstanih prema značajnoj referentnoj kamatnoj stopi; i (iii) opisa svih promjena strategije upravljanja rizicima koje proizlaze iz reforme IBOR-a.

Fond nije imalo značajnog utjecaja obuhvaćenog IBOR reformom budući nekoliko derivativnih instrumenata koji su obuhvaćeni prijelazom na drugu interbankarsku stopu ali njihov utjecaj je nematerijalan za financijske izvještaje.

Dodatak MSFI-ju 4 – odgoda primjene MSFI 9 (objavljeno 25. lipnja 2020. godine i primjenjivo za godišnje financijske izvještaje počevši i nakon 1. siječnja 2021. godine)

4. Računovodstveni standardi (nastavak)

Objava novih standarda i tumačenja

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 (objavljeni 31. ožujka 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine).
- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41 (objavljeni 14. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju" (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljeno 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).

Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 23. siječnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).

4. Računovodstveni standardi (nastavak)

Objava novih standarda i tumačenja (nastavak)

Ovi dodaci uskog područja primjene pojašnjavaju klasificiranje obveza u kratkoročne ili dugoročne, ovisno o pravima koja postoje na kraju izvještajnog razdoblja. Obveze su dugoročne ako na kraju izvještajnog razdoblja subjekt ima materijalno pravo odgoditi podmirenje za najmanje dvanaest mjeseci. Smjernice više ne zahtijevaju da takvo pravo bude bezuvjetno. Očekivanja uprave hoće li naknadno iskoristiti pravo na odgodu podmirenja ne utječu na klasifikaciju obveza. Pravo na odgodu postoji samo ako subjekt ispuni relevantne uvjete na kraju izvještajnog razdoblja. Obveza se klasificira kao kratkoročna u slučaju povrede uvjeta na dan ili prije datuma izvještavanja, čak i ako se zajmodavac odrekne navedenog uvjeta nakon kraja izvještajnog razdoblja. Suprotno tome, kredit se klasificira kao dugoročan u slučaju povrede odredbi ugovora o kreditu tek nakon datuma izvještavanja. Nadalje, dodaci uključuju pojašnjenje klasifikacijskih zahtjeva duga koji društvo može podmiriti njegovim pretvaranjem u kapital. 'Podmirenje' se definira kao zatvaranje obveze novčanim sredstvima, ostalim resursima koji predstavljaju ekonomske koristi ili vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta. Predviđen je izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasificirana kao vlasnički instrument ako se radi o zasebnoj komponenti složenog financijskog instrumenta. Fond trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.

- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne, odgoda datuma stupanja na snagu – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 15. srpnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna opcija za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – dodaci MSFI-ju 17 (objavljeno 9. prosinca 2021. godine i u primjeni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

5. Novčana sredstva

	31. prosinca 2020. HRK	31. prosinca 2021. HRK
Žiro račun	893.130	1.214.998
Devizni račun - EUR	291.663	40.970
Devizni račun - GBP	-	4.760
Devizni račun - USD	19.732	33.245
Ukupno	**1.204.525**	**1.293.973**

U izvještaju o novčanom toku prema pravilniku HANFA-e ne ulaze potraživanja za avista kamatu koja na 31. prosinca 2021. godine iznosi 1 kunu (31. prosinca 2020. godine: 30 kuna), dok su ista sadržana u novčanim sredstvima.

6. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	31. prosinca 2020. HRK	31. prosinca 2021. HRK
Dionice domaćih dioničkih društava	4.638.327	6.205.220
Dionice inozemnih dioničkih društava	1.388.305	2.269.023
Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**6.026.632**	**8.474.243**
Ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Obveznice Republike Hrvatske	7.284.442	9.598.675
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	689.892	658.496
Obveznice inozemnih subjekata	324.240	393.733
Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	**8.298.574**	**10.650.904**
Ukupno prenosivi vrijednosni papiri po fer vrijednosti	**14.325.206**	**19.125.147**

7. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

Ulaganja po amortiziranom trošku	31. prosinca 2020. HRK	31. prosinca 2021. HRK
Obveznice Republike Hrvatske	3.431.349	3.425.094
Ukupno ulaganja po amortiziranom trošku	**3.431.349**	**3.425.094**

8. Udjeli UCITS fondova

Ulaganja u udjele UCITS fondova po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**31. prosinca 2020. HRK**	**31. prosinca 2021. HRK**
Domaći izdavatelji	271.288	327.705
Inozemni izdavatelji	3.219.005	3.718.724
Ukupna ulaganja u udjele UCITS fondova *po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*	**3.490.293**	**4.046.429**

UCITS fondovi su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

9. Izvedeni financijski instrumenti

Sukladno važećim zakonskim odredbama, dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulagati u ovu vrstu financijskih instrumenta ali samo u svrhu zaštite imovine.

Fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata na dan 31. prosinca 2021. iznosi 1.481 kunu (31. prosinca 2020. godine: 10.265 kuna) i odnosi se na 1 FX swap ugovor za prodaju eura i kupnju kuna koji je sklopljen na rok kraći od godinu dana te dospijeva u prvom kvartalu 2022. godine. (31. prosinca 2020. godine: 3 FX swap ugovora za prodaju eura i kupnju kuna koji su sklopljeni na rok kraći od godinu dana).

Ugovorene vrijednosti otvorenih FX swap ugovora prikazane su u izvanbilanci (bilješka 14).

Valutni derivatni instrumenti se odnose na ugovore o kupnji i prodaji stranih valuta u budućnosti. Ugovorni iznosi određenih vrsta financijske imovine pružaju osnovu za usporedbu s imovinom iskazanom u izvještaju o financijskom položaju, ali ne moraju nužno ukazati na iznos budućih novčanih tokova ili tekuće fer vrijednosti imovine te stoga ne ukazuju na izloženost Fonda kreditnom riziku ili riziku promjene cijena.

10. Ostala imovina

Ostala imovina	**31. prosinca 2020. HRK**	**31. prosinca 2021. HRK**
Potraživanja s osnove kupnje dionica i udjela	-	119.271
Potraživanja za dividende	-	2.720
Ukupno	**-**	**121.991**

11. Obveze prema mirovinskom društvu

Obveze prema mirovinskom društvu iznose 27.809 kunu (31. prosinca 2020. godine: 22.221 kunu) i odnosi se na obvezu s osnove naknade za upravljanje za mjesec prosinac 2021. godine.

12. Obveza prema depozitaru

Obveze prema depozitaru iznose 463 kuna (31. prosinca 2020. godine: 407 kuna) i odnose se na naknadu za mjesec prosinac 2021. godine. Naknada depozitaru izračunava se za svaki dan na ukupnu imovinu Fonda umanjenu za obveze s osnove ulaganja i plaća se mjesečno.

13. Neto imovina Fonda

	31. prosinca 2020. HRK	31. prosinca 2021. HRK
Neto imovina fonda na početku razdoblja	18.888.062	22.425.160
Broj udjela fonda na početku razdoblja	84.564,1264	101.497,5932
Cijena udjela fonda na početku razdoblja (u kunama)	**223,3579**	**220,9428**
Neto imovina Fonda na kraju razdoblja	22.425.160	27.973.216
Broj udjela fonda na kraju razdoblja	101.497,5932	114.348,6473
Cijena udjela fonda na kraju razdoblja (u kunama)	**220,9428**	**244,6309**

Vlasnici mirovinskog fonda su njegovi članovi čije se vlasništvo utvrđuje na temelju iznosa na pojedinačnom računu. Sredstva na računu kod mirovinskog fonda članovi mogu koristiti sukladno odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Svi uplaćeni doprinosi preračunavaju se u obračunske jedinice prema vrijednosti jedinice na dan uplate. Svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni dio neto imovine fonda. U slučaju da pojedinac odluči promijeniti odabrani dobrovoljni mirovinski fond pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, sukladno odredbama Zakona, Fond obračunava izlaznu naknadu te je izravno uplaćuje Društvu za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom.

14. Izvanbilančna evidencija

Izvanbilančna evidencija na 31. prosinca 2021. godine iznosi 1.318.811 kuna i odnosi se na ugovorenu vrijednost ulaganja u izvedene financijske instrumente opisane u bilješci 9 (31. prosinca 2020.: 5.921.925 kuna).

15. Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata

	2020.	2021.
Realizirani dobici od financijskih instrumenata	**HRK**	**HRK**
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	44.815	72.176
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	260.748	-
Ulaganja u investicijske fondove	35.662	156.120
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	70.825	60.533
Ukupno realizirani dobici	**412.050**	**288.829**
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-18.514	-
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	-	-107
Ulaganja u investicijske fondove	-131.715	-
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-79.586	-20.276
Ukupno realizirani gubici	**-229.815**	**-20.383**
Ukupno neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata	**182.235**	**268.446**

16. Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti korz račun dobiti i gubitka

	2020.	2021.
Nerealizirani dobici od financijskih instrumenata	**HRK**	**HRK**
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	178.363	1.668.344
Ulaganja u investicijske fondove	322.618	729.872
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	10.265	1.481
Nerealizirani dobici na ulaganjima od financijskih instrumenata	**511.246**	**2.399.697**
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-569.724	-41.559
Ulaganja u investicijske fondove	-24.171	-19.175
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-1.955	-
Nerealizirani gubici na ulaganjima od financijskih instrumenata	**-595.850**	**-60.734**
Ukupno neto nerealizirani dobici (gubici)	**-84.604**	**2.338.963**

17. Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2020.	2021.
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) od:	**HRK**	**HRK**
- Obveznice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	169.055	180.267
- Obveznice po amortiziranom trošku	72.001	58.040
- Avista kamata	33	1
Ukupno	**241.089**	**238.308**

18. Prihodi od dividendi

Prihod od dividendi iznosi 245.084 kune (2020. godina: 118.524 kuna) i odnosi se na dividende od vlasničkih vrijednosnih papira i inozemnih investicijskih fondova.

19. Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

Naknada za upravljanje za 2021. godinu iznosi 298.460 kuna (2020. godina: 235.073 kuna) i računa se prema odredbama Statuta Fonda, korištenjem godišnje stope od 1,2% na neto imovinu Fonda (2020. godina: 1,2%).

20. Povezane strane

U skladu sa važećim Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezane strane su Društvo za upravljanje fondom, vlasnici Društva za upravljanje i njima povezane osobe, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi bračni drugovi ili srodnici do uključujući drugog koljena ili druge osobe koje imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Budući da je vlasnička struktura Društva disperzirana, a ni jedan vlasnik nema pojedinačnu kao ni zajedničku kontrolu, smatra se da Društvo nema krajnjeg vlasnika odnosno krajnje kontrolno društvo.

U tablici ispod prikazane su transakcije po vrsti sa svakom pojedinačnom povezanom osobom.

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Transakcije s povezanim osobama:	**HRK**	**HRK**
ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje Fondom		
Rashodi		
S osnove upravljanja Fondom	235.073	298.460
Obveze		
S osnove upravljanja Fondom	22.221	27.809
Vlasnici društva za upravljanje		
Erste & Steiermaerkische bank d.d.		
Rashodi		
Brokerska provizija	2.843	2.443
Realizirani gubici po izvedenicama	-	4.183
Prihodi		
Realizirani dobici po izvedenicama	8.199	1.428
Depozitar		
OTP banka Hrvatska d.d.		
Rashodi		
Naknada depozitaru	4.310	5.013
Transakcijski troškovi	13.260	13.298
Realizirani gubici po izvedenicama	79.586	10.512
Prihodi		
A vista kamata i kamata na depozite	33	1
Realizirani dobici po izvedenicama	54.784	24.604
Obveze		
Naknada depozitaru	407	463
Transakcijski troškovi	590	1.350
Imovina		
Novčana sredstva	1.204.525	1.293.973
Potraživanja s osnove ulaganja u financijske instrumente	8.386	-

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Cilj upravljanja rizicima je identifikacija, procjena, analiza, mjerenje i kontrola izloženosti likvidnim kreditnim, tržišnim, operativnim i ostalim rizicima radi efikasnog upravljanja pozicijom izloženosti prema tim rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa. Preuzimanje rizika je neizbježni dio poslovanja Fonda, no Društvo upravlja preuzetim rizikom kroz postupak prepoznavanja, mjerenja i nadzora rizika, putem kvalitativnih i kvantitativnih ograničenja rizika i drugih vrsta kontrola. Proces upravljanja rizikom ključan je za održanje profitabilnosti Fonda. Fond je izložen tržišnom riziku (tržišni rizik uključuje rizik promjene cijene dionica, valutni rizik, te rizik promjene kamatnih stopa), kreditnom riziku te riziku likvidnosti, koji proistječu iz financijskih instrumenata u vlasništvu Fonda.

Radi ostvarivanja veće sigurnosti ulaganja, imovina članova Fonda ulaže se isključivo u dužničke vrijednosne papire, depozite kod kreditnih institucija, repo poslove, udjele UCITS fondova te udjele ili dionice otvorenih ili zatvorenih alternativnih investicijskih fondova koji imaju strategiju ulaganja u takve instrumente, te slične vrste imovine.

Imovina Fonda neće se ulagati u prenosive vlasničke vrijednosne papire, osim dionica otvorenih ili zatvorenih alternativnih investicijskih fondova ili udjele ili dionice investicijskih fondova. Minimalno 50% imovine Fonda ulaže se u prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od država, lokalnih samouprava, državnih institucija ili za koje jamči država Republika Hrvatska ili bilo koja druga država u čije vrijednosne papire je dozvoljeno ulagati. Maksimalno 50% imovine Fonda ulagat ćemo u prenosive dužničke vrijednosne papire korporativnih izdavatelja, UCITS fondove, alternativne investicijske fondove, komercijalne zapise, depozite i repo poslove.
Društvo će ulaganjem dovoljnog dijela portfelja u likvidne vrijednosne papire osigurati pravovremenu isplatu sredstava članova koji izlaze iz fonda u pojedinom vremenskom roku. Društvo će upravljati Fondom na način da je Fond sposoban pravodobno ispunjavati svoje dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno da je Fond trajno sposoban ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti).
Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel nadzora i kontrole rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od mogućih promjena fer vrijednosti ili promjena budućih novčanih tokova financijskih instrumenata zbog promjena tržišnih varijabli kao što su cijene dionica, kamatne stope ili tečajevi valuta.
Fond upravlja tržišnim rizikom rasprostranjenošću svog ulagačkog portfelja vodeći računa o zakonskim ograničenjima ulaganja u financijske instrumente po vrsti instrumenata i zemljopisnoj podjeli.

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik promjene cijena dionica

Rizik promjene cijena dionica je rizik nepovoljnih promjena fer vrijednosti dionica zbog promjene vrijednosti dioničkih indeksa ili pojedinačnih promjena vrijednosti dionica. Ukupna izloženost riziku promjene cijena dionica proizlazi iz ulaganja Fonda u dioničke vrijednosne papire. Fond upravlja ovim rizikom disperzijom ulaganja u dionice različitih industrija te karakteristika na većem broju dioničkih tržišta (burzi) i ograničavanjem izlaganja dioničkim vrijednosnim papirima do određene maksimalne razine te korištenjem opcija i futuresa na dioničke indekse.

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost fer vrijednosti financijskih instrumenata (dionica i otvorenih dioničkih investicijskih fondova) na promjene različitih dioničkih indeksa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene.

Pretpostavljena promjena vrijednosti indeksa primjenjuje se na odgovarajući indeksni fond u potpunosti, te na odgovarajuće pojedinačne dionice u portfelju (svaka dionica ima odgovarajući faktor beta, koji prikazuje posljedičnu promjenu vrijednosti dionice u odnosu na promjenu odgovarajućeg dioničkog indeksa).

Promjena inozemnih indeksa primjenjuje se samo na strane fondove i dionice, a promjena CROBEX-a samo na domaće otvorene dioničke fondove i pojedinačne dionice, gdje su odabrani ili najadekvatniji indeksi (CROBEX) ili najlikvidniji indeksi koji zadovoljavajuće predstavljaju tržišta u koja su uložena sredstva Fonda (DAX, CAC, EUROSTOXX 50, S&P 500).

U praksi se stvarni rezultati trgovanja mogu razlikovati od ove analize osjetljivosti i ta razlika može biti značajna.

Dionički indeksi	**Promjena vrijednosti indeksa**	**Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit**	**Promjena vrijednosti indeksa**	**Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit**
	(+/-)	**(+/-)**	**(+/-)**	**(+/-)**
		HRK		**HRK**
	%	**31.12.2020.**	**%**	**31.12.2021.**
DAX	9,95%	329.279	4,59%	196.642
CAC	10,68%	359.793	7,03%	303.868
EUROSTOXX 50	9,80%	334.209	5,36%	232.625
S&P 500	9,90%	358.634	6,71%	303.323
CROBEX	10,06%	408.350	3,93%	310.559

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Koncentracija rizika promjene cijena dionica

Sljedeća tablica analizira koncentraciju cjenovnog rizika u dioničkom portfelju Fonda (prikaz se odnosi na pojedinačne dionice, otvoreni dionički investicijski fondovi isključeni su iz analize) prema zemlji izdavatelja dionica (s obzirom na izvornu burzu na kojoj je dionica uvrštena).

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Hrvatska	76,96%	73,22%
Slovenija	23,04%	26,78%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Sljedeća tablica prikazuje izloženost riziku promjene cijena dionica u dioničkom dijelu portfelja prema industrijama. Podjela je prikazana po industrijskim grupama prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification.

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Komunikacije	2,71%	-
Potrošna dobra, ciklička	37,57%	41,98%
Industrija	6,20%	8,09%
Potrošna dobra, neciklička	22,96%	18,08%
Financije	16,37%	16,96%
Tehnologija	4,06%	3,13%
Energija	10,13%	11,76%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta zbog promjena u deviznim tečajevima. Sigurna ulaganja, rasprostranjeni portfelj i neprestano praćenje promjena deviznih tečajeva smanjuju ovaj rizik. Službena valuta Fonda je kuna, a značajan dio ulaganja u financijske instrumente denominiran je u stranim valutama, pretežito u eurima (EUR). Ove pozicije preračunavaju se u hrvatske kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Tečajne razlike nastale svođenjem imovine i obveza u hrvatske kune na datum bilance uključene su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti fonda, ali ne utječu na novčane tokove. Fond je tijekom 2021. godine koristio derivatne instrumente (FX swapove i Fx forwarde) za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku.

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u kunama) na dan 31. prosinca 2020. godine:

	EUR	HRK	USD	Ukupno
IMOVINA				
Novac i sredstva na računima kod banaka	291.663	893.130	19.732	1.204.525
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz RDG	4.712.467	4.804.458	-	9.516.925
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	5.219.807	3.078.767	-	8.298.574
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	3.431.349	-	-	3.431.349
Izvedeni financijski instrumenti	-	10.265	-	10.265
UKUPNA IMOVINA (1)	**13.655.286**	**8.786.620**	**19.732**	**22.461.638**
Obveze				
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	-	1.955	-	1.955
Obveze prema mirovinskom društvu	-	22.221	-	22.221
Obveze prema depozitaru	-	407	-	407
Ostale obveze fonda	-	11.895	-	11.895
UKUPNE OBVEZE	**-**	**36.478**	**-**	**36.478**
Sredstva vlasnika udjela u Fondu				
Izdane obračunske jedinice	-	18.507.963	-	18.507.963
Revalorizacija po fer vrijednosti OSD	-	598.455	-	598.455
Akumulirani dobici	-	3.053.653	-	3.053.653
Dobit tekuće godine	-	265.089	-	265.089
	-	**22.425.160**	**-**	**22.425.160**
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	**-**	**22.461.638**	**-**	**22.461.638**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2020. (1) – (2)	**13.655.286**	**-13.675.018**	**19.732**	**-**
Utjecaj derivata:				
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	5.913.615	-	**5.913.615**
Iznos valute prodane u budućnosti	-5.901.395	-	-	**-5.901.395**

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u kunama i u inozemnim valutama na dan 31. prosinca 2021. godine (u kunama):

	EUR	HRK	USD	GBP	Ukupno
IMOVINA					
Novac i sredstva na računima kod banaka	40.970	1.214.999	33.245	4.760	1.293.973
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz RDG	6.120.443	6.400.229	-	-	12.520.672
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	6.283.101	4.367.803	-	-	10.650.904
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	3.425.094	-	-	-	3.425.094
Izvedeni financijski instrumenti	-	1.481	-	-	1.481
Ostala potraživanja	-	119.271	2.720	-	121.991
UKUPNA IMOVINA (1)	**15.869.607**	**12.103.782**	**35.965**	**4.760**	**28.014.115**
Obveze					
Obveze prema mirovinskom društvu	-	27.809	-	-	27.809
Obveze prema depozitaru	-	463	-	-	463
Ostale obveze fonda	-	12.627	-	-	12.627
UKUPNE OBVEZE	**-**	**40.899**	**-**	**-**	**40.899**
Sredstva vlasnika udjela u Fondu					
Izdane obračunske jedinice	-	21.555.604	-	-	21.555.604
Revalorizacija po fer vrijednosti OSD	-	390.699	-	-	390.699
Akumulirani dobici	-	3.318.742	-	-	3.318.742
Dobit tekuće godine	-	2.708.172	-	-	2.708.172
	-	**27.973.216**	**-**	**-**	**27.973.216**
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	**-**	**28.014.115**	**-**	**-**	**28.014.115**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. (1) – (2)	**15.869.607**	**-15.910.333**	**35.965**	**4.760**	**-**
Utjecaj derivata:					
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	1.317.330	-	-	**1.317.330**
Iznos valute prodane u budućnosti	- 1.315.850	-	-	-	**- 1.315.850**

Osjetljivost na razumno moguće promjene tečaja valuta uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne na dan bilance je kako slijedi:

	Promjena tečaja %	Učinak na ostalu sveobuhvatnu dobit u kunama
31. prosinca 2020.		
EUR	+/-1%	77.417 / -77.417
USD	+/-1%	197 / -197
31. prosinca 2021.		
EUR	+/-1%	145.523 / - 145.523
USD	+/-1%	360 / - 360

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će promjene vrijednosti kamatnih stopa utjecati na buduće novčane tokove financijskih instrumenata ili njihove fer vrijednosti. Većina izloženosti kamatnom riziku proizlazi iz ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Sljedeća tablica prikazuje analizu izloženosti Fonda kamatnom riziku. Imovina i obveze Fonda kategorizirane su, ovisno o tome što nastupa ranije, ili prema promjeni cijene u skladu s ugovornim dospijećem, ili prema dospijeću glavnice.

(u kunama)

Na dan 31. prosinca 2020.	**0-3 mjeseca**	**3-6 mjeseci**	**6-12 mjeseci**	**1-5 godina**	**Više od 5 godina**	**Bez kamatnog rizika**	**Ukupno**	**Fiksna kamatna stopa**
IMOVINA								
Novac kod banaka	1.204.525		-	-	-	-	1.204.525	1.204.525
Vrijednosnice po fer vrijednosti RDG	-		-	-	-	9.516.925	9.516.925	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	-		3.833.212	-	4.465.362	-	8.298.574	8.298.574
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-		-	-	3.431.349	-	3.431.349	3.431.349
Izvedeni financijski instrumenti	10.265		-	-	-	-	10.265	10.265
UKUPNA IMOVINA	**1.214.790**		**3.833.212**	**-**	**7.896.711**	**9.516.925**	**22.461.638**	**-**
OBVEZE								
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	1.955		-	-	-	-	1.955	-
Obveze prema mirovinskom društvu	-		-	-	-	22.221	22.221	-
Obveze prema depozitaru	-		-	-	-	407	407	-
Ostale obveze fonda	-		-	-	-	11.895	11.895	-
UKUPNE OBVEZE	**1.955**		**-**	**-**	**-**	**34.523**	**36.478**	**-**
RAZLIKA	**1.212.835**		**3.833.212**	**-**	**7.896.711**	**9.482.402**	**22.425.160**	**-**

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

(u kunama)

Na dan 31. prosinca 2021.	0-3 mjeseca	3-6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Bez kamatnog rizika	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
IMOVINA								
Novac kod banaka	1.293.973	-	-	-	-	-	1.293.973	1.293.973
Vrijednosnice po fer vrijednosti RDG	-	-	-	-	-	12.520.672	12.520.672	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	-	-	4.182.883	-	6.468.021	-	10.650.904	10.650.904
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	3.425.094	-	3.425.094	3.425.094
Izvedeni financijski instrumenti	1.481	-	-	-	-	-	1.481	1.481
Ostala potraživanja	121.991	-	-	-	-	-	121.991	121.991
UKUPNA IMOVINA	**1.417.445**	**-**	**4.182.883**	**-**	**9.893.115**	**12.520.672**	**28.014.115**	**-**
OBVEZE								
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	-	-	27.809	27.809	-
Obveze prema depozitaru	-	-	-	-	-	463	463	-
Ostale obveze fonda	-	-	-	-	-	12.627	12.627	-
UKUPNE OBVEZE	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**40.899**	**40.899**	**-**
RAZLIKA	**1.417.445**		**4.182.883**	**-**	**9.893.115**	**12.479.773**	**27.973.216**	**-**

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost ukupne sveobuhvatne dobiti Fonda na promjene referentnih kamatnih stopa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene.

Pretpostavljeni pomak krivulje kamatnih stopa je standardna devijacija referentne kamatne stope po pojedinoj valuti (prinos referentne državne obveznice). Izračun pretpostavlja puni paralelni pomak (promjena kamatne stope primjenjuje se jednako na sve ročnosti).

Kamatne stope	Promjena kamatne stope	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit u kunama	Promjena kamatne stope	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit u kunama
	bps (0,01%)	31. prosinca 2020.	bps (0,01%)	31. prosinca 2020.
HRK	0,34%	-23.249 / 23.249	0,05%	-11.244 / 11.244
EUR	0,14%	-127.197 / 127.197	0,12%	-46.942 / 46.942

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Fond imati poteškoća u osiguranju dostatnih sredstava za podmirenje obveza vezanih za financijske instrumente. Imovina Fonda je izrazito likvidna jer se sastoji od novca i sredstava na računima kod banaka, dionica, obveznica i ostalih vrijednosnih papira koji kotiraju na domaćem i međunarodnom tržištu i koji se mogu trenutno realizirati uz neznatne promjene vrijednosti. Obveze Fonda prema vlasnicima udjela isplaćuju se prilikom prelaska člana u drugi mirovinski fond, u slučaju smrti člana Fonda i ukoliko je član Fonda ispunio uvjete za mirovinu. S obzirom da Fond nema obveza u pogledu financijskih instrumenata, rizik proizlazi iz redovnog poslovanja Fonda i iz navedenih razloga, a poradi zadovoljavajuće likvidnosti Fonda, rizik je nizak.

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

31.prosinca 2020. godine	**Na poziv**	**Do 3 mjeseca**	**3-12 mjeseci**	**1-5 godina**	**Više od 5 godina**	**Ukupno**
IMOVINA						
Novac i sredstva na računima kod banaka	1.204.525	-	-	-	-	1.204.525
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz RDG	9.516.925	-	-	-	-	9.516.925
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	-	-	-	3.833.212	4.465.362	8.298.574
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	3.431.349	3.431.349
Izvedeni financijski instrumenti	-	10.265	-	-	-	10.265
UKUPNA IMOVINA (1)	**10.721.450**	**10.265**	**-**	**3.833.212**	**7.896.711**	**22.461.638**
OBVEZE						
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	-	1.955	-	-	-	1.955
Obveze prema mirovinskom društvu	-	22.221	-	-	-	22.221
Obveze prema depozitaru	-	407	-	-	-	407
Ostale obveze fonda	-	11.895	-	-	-	11.895
UKUPNE OBVEZE (2)	**-**	**36.478**	**-**	**-**	**-**	**36.478**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2020. (1) – (2)	**10.721.450**	**-26.213**	**-**	**3.833.212**	**7.896.711**	**22.425.160**

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

31.prosinca 2021. godine	Na poziv	Do 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
IMOVINA						
Novac i sredstva na računima kod banaka	1.293.973	-	-	-	-	1.293.973
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz RDG	12.520.672	-	-	-	-	12.520.672
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	-	-	550.961	3.631.922	6.468.021	10.650.904
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	3.425.094	3.425.094
Izvedeni financijski instrumenti	-	1.481	-	-	-	1.481
Ostala potraživanja	-	121.991	-	-	-	121.991
UKUPNA IMOVINA (1)	**13.814.645**	**123.472**	**550.961**	**3.631.922**	**9.893.115**	**28.014.115**
OBVEZE						
Obveze prema mirovinskom društvu	-	27.809	-	-	-	27.809
Obveze prema depozitaru	-	463	-	-	-	463
Ostale obveze fonda	-	12.627	-	-	-	12.627
UKUPNE OBVEZE (2)	**-**	**40.899**	**-**	**-**	**-**	**40.899**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. (1) – (2)	**13.814.645**	**82.573**	**550.961**	**3.631.922**	**9.893.115**	**27.973.216**

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

Dospijeće obveza prema udjelničarima ovisi o vremenu njihovog umirovljenja. Zakon o mirovinskom osiguranju predviđa odlazak u mirovinu pet godina prije i pet godina nakon životne dobi službenog umirovljenja (65 godina za muškarce i 63 godine za žene). Službena dob umirovljenja za žene pomiče se za tri mjeseca svake godine tijekom sljedećih deset godina, kada će konačno biti 65 godina.
Sljedeća tablica prikazuje nediskontirane novčane tokove odljeva sredstava udjelničarima u dva scenarija. Pretpostavka prvog (konzervativnog) scenarija je da udjelničari koriste mogućnost isplate mirovine u najranijem zakonskom roku (žene i muškarci sa 50 godina). Drugi (optimalni) scenarij pretpostavlja da udjelničari odlaze u mirovinu u dobi službenog umirovljenja (63 godine za žene, 65 za muškarce).

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama prema udjelničarima na dan 31. prosinca 2020. (u kunama):

Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica	do 10 godina	više od 10 godina	Ukupno
Konzervativni scenarij	15.700.283	6.724.877	22.425.160
Optimalni scenarij	6.003.070	16.422.090	22.425.160

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama prema udjelničarima na dan 31. prosinca 2021. (u kunama):

Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica	do 10 godina	više od 10 godina	Ukupno
Konzervativni scenarij	23.473.235	4.499.981	27.973.216
Optimalni scenarij	8.827.900	19.145.316	27.973.216

U optimalnom scenariju Fond ima značajno više kratkoročne imovine od ukupnih dugoročnih obveza udjelničarima do deset godina dospijeća. U konzervativnom scenariju 2021. godine kratkoročna imovina pokriva 75% dugoročnih obveza udjelničarima do deset godina dospijeća, a 2020. godine pokrivala je 68% takvih obveza. Razliku do ukupnog iznosa učinkovito pokriva imovina duljeg dospijeća.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskoj transakciji neće podmiriti iznose obveza prema drugoj strani čime će drugoj strani uzrokovati financijski gubitak. Fond je izložen riziku financijskih gubitaka ako druga strana u transakciji ili izdavatelj vrijednosnih papira ne može ili ne želi ispuniti svoju ugovornu obvezu.

Kreditni rizik u Fondu umanjen je diverzifikacijom, te pažljivim praćenjem kreditnog položaja izdavatelja vrijednosnih papira pri stjecanju i dnevnim praćenjem tržišta vodeći računa o zakonskim limitima držanja pojedinih financijskih instrumenata.

Sve transakcije kotiranim vrijednosnim papirima namiruju se nakon isporuke putem ovlaštenih brokera. Rizik neplaćanja je minimalan jer se prodani vrijednosni papiri isporučuju tek nakon što je odgovarajući iznos plaćen brokeru. Prilikom kupnje, plaćanje se vrši tek nakon što su vrijednosni papiri isporučeni. Ako bilo koja strana ne ispuni svoju obvezu, kupoprodajna transakcija se ne zaključuje.

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire, depozite i novčana sredstva kod banaka, te potraživanja, kod kojih je prisutan kreditni rizik:

21. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

(u kunama)	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Novac kod banaka	1.204.525	1.293.973
Vrijednosni papiri po amortizirajućem trošku	3.431.349	3.425.094
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz OSD	8.298.574	10.650.904
UKUPNO	**12.934.448**	**15.369.971**

U 2021. novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB/Baa1 (u 2020. novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB/Baa1). Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire i novčana sredstva kod banaka prema kreditnim ocjenama kreditnih agencija.

S&P rating	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
BBB-	92,79%	94,49%
B-	7,21%	3,83%
Nema ocjene	-	1,68%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema zemljopisnoj distribuciji (prema zemlji izdavatelja).

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Hrvatska	96,09%	96,30%
Rumunjska	3,91%	3,70%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema distribuciji po industrijama. (distribucija po industrijama prikazana je prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification).

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Država	91,69%	93,82%
Komunalne usluge	5,90%	4,30%
Potrošna dobra, ciklička	2,41%	1,89%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Na dan 31. prosinca 2021. i 2020. godine Fond nema dospjela a nenaplaćena potraživanja. Na dan 31. prosinca 2021. i 2020. godine Fond nema dospjela a neispravljena potraživanja.

22. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između upućenih i spremnih strana u transakcijama koje se odvijaju prema uobičajenim tržišnim uvjetima. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika vrednovanja. Društvo za upravljanje fondom smatra da iskazane vrijednosti odražavaju fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Prilikom procjene, Društvo vlasničke vrijednosne papire na domaćem i stranom tržištu vrednuje metodom diskontiranog novčanog toka. Kod FCFF modela kao diskontna stopa koristi se ponderirani prosječni trošak kapitala, dok se kod FCFE modela koristi trošak kapitala. Procjena troška kapitala vrši se CAPM modelom, dok se za trošak duga procjenjuje temeljem tržišnih kamatnih stopa i stopa koje kompanija plaća na svoj dug. Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca na domaćem i stranom tržištu vrednuju se po načelu raspona (spread) na ustanovljenu krivulju prinosa koja po karakteristikama odgovara instrumentu čija se procjena vrši, s time da se početna vrijednost raspona računa iz prinosa pri zadnjoj poznatoj fer vrijednosti tog vrijednosnog papira.

Na dan 31. prosinca 2020. i 2021. godine knjigovodstveni iznosi novca, potraživanja i obveza približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročne prirode ovih financijskih instrumenata.

Sljedeća tablica prikazuje podjelu vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednosti, prema razinama 1 do 3 ovisno o načinu na koji je utvrđena fer vrijednost,:

Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu.
Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno.
Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Razina 1 uključuje obveznice, dionice te trezorske i komercijalne zapise za koje se cijena može iščitati s kotacija aktivnog tržišta, te izvedene financijske instrumente. Razina 2 uključuje financijske instrumente čija se fer vrijednost neizravno određuje iz cijena na aktivnom tržištu. Fond nema razine 3 u svom portfelju.

22. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

(u kunama)

NA DAN 31. PROSINCA 2020.	Razina 1	Razina 2	UKUPNO
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz RDG			
Izvedeni financijski instrumenti	10.265	-	10.265
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	3.219.005	-	3.219.005
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	271.288	-	271.288
Dionice inozemnih dioničkih društava	1.388.305	-	1.388.305
Dionice domaćih dioničkih društava	4.494.167	144.160	4.638.327
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz RDG	**9.383.030**	**144.160**	**9.527.190**
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD			
Obveznice Republike Hrvatske	2.902.736	4.381.706	7.284.442
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	-	689.892	689.892
Obveznice Rumunjske	324.240	-	324.240
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	**3.226.976**	**5.071.598**	**8.298.574**
UKUPNO	**12.610.006**	**5.215.758**	**17.825.764**
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**1.955**	-	**1.955**

(u kunama)

NA DAN 31. PROSINCA 2021.	Razina 1	Razina 2	UKUPNO
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz RDG			
Izvedeni financijski instrumenti	1.481	-	1.481
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	3.718.724	-	3.718.724
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	327.705	-	327.705
Dionice inozemnih dioničkih društava	2.269.023	-	2.269.023
Dionice domaćih dioničkih društava	5.093.154	1.112.065	6.205.220
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz RDG	**11.410.087**	**1.112.065**	**12.522.152**
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD			
Obveznice Republike Hrvatske	1.186.029	8.412.647	9.598.675
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	-	658.496	658.496
Obveznice Rumunjske	171.349	222.383	393.733
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz OSD	**1.357.378**	**9.293.526**	**10.650.904**
UKUPNO	**12.767.465**	**10.405.592**	**23.173.056**
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**-**	-	**-**

Na dan 31.12.2021. vrijednost imovine mjerene po amortiziranom trošku iznosila je 3.425.094 kuna (31. prosinca 2020. godine: 3.431.349 kuna). Da je ta imovina mjerena po fer vrijednosti njena vrijednost bi bila 3.609.926,77 kuna (31. prosinca 2020.: 3.710.439 kuna).

22. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Prijelazi između razine 1 i 2

Sljedeća tablica prikazuje prijelaze između razine 1 i razine 2 fer vrijednosti u kunama:

	Prijelazi iz Razine 1 u Razinu 2		Prijelazi iz Razine 2 u Razinu 1	
	2020	2021	2020	2021
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dionice domaćih dioničkih društava	-	382.730	213.575	150.510
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice Republike Hrvatske	1.498.879	2.822.749	512.610	-
Obveznice Rumunjske	-	122.402	-	-

23. Upravljanje neto imovinom pripisanom članovima Fonda

Neto imovina pripisana članovima Fonda ovisi o iznosima novčanih primitaka od članova Fonda (osobne uplate, uplate poslodavca i državna poticajna sredstva) umanjenim za odljeve članova iz Fonda, o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tekuće godine i zadržanoj dobiti iz prethodnih godina, te o iznosu revalorizacijske rezerve po financijskoj imovini koja se prikazuje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Budući da ne postoje propisani kapitalni zahtjevi, osnovni ciljevi upravljanja neto imovinom pripisanom članovima Fonda su:

- osiguranje dostatne likvidnosti kako bi u svakom trenutku bilo dostatnih sredstava za isplate članovima Fonda,
- investiranje novčanih primitaka od članova u plasmane u skladu sa zadanom strukturom diverzifikacije portfelja, te rizičnim profilom koji zadovoljava zahtjeve razboritosti i opreza pri ulaganju a istodobno donosi odgovarajući prinos,
- očuvanje dostatne veličine Fonda kako bi operacije Fonda bile troškovno efikasne.

Ciljevi, politike i procesi upravljanja neto imovinom tijekom 2021. godine nisu se značajno mijenjali u usporedbi s 2020. godinom.

24. Događaji nakon datuma bilance

Izbijanje ukrajinsko-ruskog rata je krajem veljače 2022. imao negativan utjecaj na imovinu fondova pod upravljanjem uslijed rasta geopolitičkih neizvjesnosti koje izravno utječu na cjelokupno gospodarstvo pa tako i na financijski sustav. Fondovi pod upravljanjem u trenutku izbijanja krize nisu imali izravnu izloženost prema ukrajinskom i ruskom tržištu niti ju namjeravaju ostvarivati u bližoj budućnosti. Neizravan utjecaj krize se u prvom redu osjetio u pogledu negativnog sentimenta investitora prema kompanijama s većom izravnom izloženošću prema ukrajinskom ili ruskom tržištu te kroz rasprodaju dužničkih vrijednosnih papira istočnoeuropskih izdavatelja, uključujući i državne obveznice. Vrlo brz i odlučan odgovor zemalja EU, SAD-a te NATO-a kroz osudu ruske agresije i osiguranje potpore za Ukrajinu, ali i za istočnoeuropske zemlje koje bi mogle biti najviše pogođene nestabilnostima, je doveo do smirivanja stanja na financijskim tržištima te izbjegavanja panike odnosno neselektivne rasprodaje od strane investitora.

Nametanje sankcija Rusiji je imalo za posljedicu visok rasta cijena energenata jednako kao i sirovina kojih je Rusija značajan izvoznik. Iako rast cijena energenata ima pozitivan utjecaj na kompanije iz ovog sektora ipak bi utjecaj na gospodarstvo u globalu trebao biti izuzetno negativan, pogotovo u dijelu prerađivačke industrije. Već prisutni inflacijski pritisci i prije ruske agresije na Ukrajinu su dodatno naglašeni rastom cijena energenata, rastom cijena sirovina te započetim rastom cijena prehrambenih proizvoda (pogotovo žitarice i uljarice kojih su Rusija i Ukrajina značajni izvoznici) koji bi se mogao nastaviti i u budućnosti.

S obzirom na ovisnost hrvatske ekonomije o turizmu kao jednom od najvažnijih gospodarskih sektora, dužina trajanja rata i eventualna daljnja eskalacija sukoba bi mogle imati negativan utjecaj na domaću ekonomiju i kroz ovu gospodarsku granu. Dio imovine fondova pod upravljanjem uložen u hrvatski turistički sektor diverzificiran je kroz ulaganja u prvoklasne kompanije s relativno niskom razinom financijskog duga, koje bi trebale prevladati trenutnu krizu bez većih dugoročnih utjecaja na financijsko i operativno poslovanje.

Zahvaljujući još uvijek prisutnoj izuzetno visokoj likvidnosti na svjetskim financijskim tržištima, dio investitora je prisutnu krizu i korekciju cijena pojedine imovine iskoristio za restrukturiranje portfelja. U okviru fondova pod upravljanjem Erste d.o.o. nisu rađene značajne promjene u smislu izlaganja pojedinim klasama imovine s obzirom na već prisutnu diverzifikaciju i korištenje izvedenica za hedgiranje pojedinih tržišnih rizika, što je praksa koja će se nastaviti i u budućnosti.

Slijedom strogih zakonskih ograničenja, te interne strategije diverzifikacije i biranja kvalitetnih ulaganja, kao što je više spomenuto, novonastala situacija ipak nema materijalnog utjecaja na mjerenje fer vrijednosti imovine Fonda, procjene kreditnog rizika, umanjenja imovine te drugih računovodstvenih procjena, te nema drugih materijalnih utjecaja osim nižih cijena vrijednosnih papira koji se mjere po fer vrijednosti.